

Policejní akademie České republiky v Praze

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra bezpečnostních studií

Bezpečnostní management ve veřejné správě

PRAVICOVÝ EXTREMISMUS NA INTERNETU V ČESKÉ REPUBLICĚ

RIGHT-WING EXTREMISM ON THE INTERNET IN THE
CZECH REPUBLIC

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Konzultant:

doc. Ing. Dr. Danics Štefan Ph.D.

Vypracovala:

Eliška Pecharová

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pravicový extremismus na internetu v České republice zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v textu a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Praze 8.3.2023

.....

Eliška Pecharová

Poděkování

Děkuji panu docentu Štefanu Danici za odborné vedení práce, věcné připomínky, dobré rady a vstřícnost při konzultacích a vypracovávání bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce objasňuje nebezpečí pravicového extremismu a jeho nenávistné projevy. Cílem práce je analýza nenávistných projevů krajní pravice v on-line prostoru, zejména na internetu, v rámci pandemie, včetně možnosti ochrany a postihu těchto nebezpečných projevů. Dále práce rozebírá reakci vybraných krajně pravicových subjektů nejen na pandemii covid-19, ale i na rusko-ukrajinský konflikt. Práce rovněž věnuje pozornost opatřením ze strany EU a ČR z hlediska prevence, ale i následného postihu nenávistných projevů krajní pravice v on-line prostoru. V tomto ohledu uvádí i opatření ze strany IT firem. V rámci práce jsou dále zaznamenány ochranná opatření ze strany České republiky, Evropské unie a IT firem bojujících s pravicovým extremismem.

Klíčová slova

extremismus, pravicový extremismus, xenofobie, rasismus, antisemitismus, nacionalismus, pravicový populismus, radikalizace, nenávistné projevy, ochranná opatření EU, ČR, IT firem

Annotation

The bachelor thesis explains the danger of right-wing extremism and its hate speech. The aim of the thesis is to analyze hate speech of the extreme right in the online space, especially on the Internet during the pandemic, including the possibility of protecting and sanctioning these dangerous manifestations. Furthermore, the thesis analyzes the reaction of selected ultra-right subjects not only to the Covid 19 pandemic, but also to the Russian-Ukrainian conflict. The thesis also pays attention to measures taken by the EU and the Czech Republic in terms of prevention, but also subsequent sanctioning of hate speech of the extreme right in the online space. In this regard, it also mentions measures taken by IT companies. The thesis also notes protective measures from the Czech Republic, the European Union and IT companies fighting right-wing extremism.

Key words

extremism, right-wing extremism, xenophobia, racism, anti-Semitism, nationalism, right-wing populism, radicalization, hate speech, protective measures of the EU, Czech Republic, IT companies

Obsah

Úvod	0
1 Extremismus	1
1.1 Pravicový extremismus	3
1.2 Subjekty pravicového extremismu a symbolika.....	4
1.2.1 Pravicově extremistické strany	4
1.2.2 Novodobé pravicové extremistické strany.....	6
1.2.3 Současné pravicově extremistické subjekty v České republice	8
1.2.3.1 DSSS.....	8
1.2.3.2 Národní demokracie.....	9
1.2.3.3 Národní a sociální fronta.....	11
1.2.3.4 Autonomní nacionalisté	12
1.3 Symbolika pravicového extremismu	13
1.4 Ideová východiska	15
1.5 Související pojmy.....	16
1.5.1 Xenofobie	16
1.5.2 Rasismus.....	16
1.5.3 Antisemitismus.....	16
1.5.4 Nacionalismus	17
1.5.5 Pravicový populismus.....	17
2 Radikalizace a internet.....	19
2.1 Proces radikalizace.....	20
3 Internet jako důležitý nosič pravicově extremistických názorů	21
4 Nenávistné projevy.....	24
5 Projevy HATE SPEECH pravicového extremismu online	26
5.1 Období pandemie.....	26
5.2 Rusko – ukrajinský konflikt.....	30
6 Opatření proti pravicovému extremismu	31
6.1 Opatření ze strany EU	32
6.2 Opatření ze strany IT firem	34
6.3 Opatření v České republice	36
6.3.1 Metody boje proti pravicovému extremismu	36
6.3.2 Aktéři činní v boji proti extremismu.....	37
6.3.3 Role Policie České republiky v boji proti extremismu	38

6.3.3.1	Antikonfliktní tým (AKT).....	39
6.3.4	Platná právní úprava a jiné materiály jako součást opatření proti extremismu...	40
6.3.5	Užití preventivních opatření.....	42
6.3.5.1	Preventivní rovina	43
6.3.5.2	Metodická rovina	43
6.3.5.3	Výchovně – vzdělávací rovina	45
	Závěr.....	46
	Seznam použité literatury	48
	Seznam internetových zdrojů	49
	Seznam tabulek	55
	Seznam obrázků	55

Úvod

Bakalářská práce Pravicový extremismus na internetu v České republice se bude věnovat problematice projevů pravicového extremismu na internetu v České republice a následné prezentaci ochranných opatření ze strany Evropské unie a České republiky, včetně IT firem. Práce bude členěna do tří hlavních kapitol, které budou dále organicky členěny do podkapitol. Vzhledem k charakteru tématu a ke stanoveným výzkumným otázkám bude práce pouze teoretická, bez praktické části. Půjde tedy o souvislý popis a shrnutí tematiky. V práci bude použita obsahová analýza z důvodu užití značného množství pojmů, kodexu chování na internetu u IT firem, stávajících právních norem a nastíněných protiopatření.

Před samostatným vypracováním bakalářské práce si autorka stanovila několik výzkumných otázek. Jak jsou propojeny pravicově extremistické subjekty s internetem? Jaká byla reakce pravicových extremistů na pandemii a probíhající rusko-ukrajinský konflikt? A jaká jsou aktuální opatření proti pravicovému extremismu ze strany EU, ČR a IT firem on-line? Na tyto otázky bude v průběhu práce hledat autorka odpovědi, přičemž je bude prezentovat v závěru práce.

V rámci první kapitoly autorka vymezí základní pojmy dané problematiky: extremismus a pravicový extremismus, internet jako nositel pravicových extremistických nenávistných projevů. Ve druhé kapitole bude autorka věnovat pozornost nenávistným projevům on-line v rámci pandemie a rusko-ukrajinského konfliktu. Ve třetí kapitole autorka zmapuje aktuální opatření proti pravicovému extremismu on-line ze strany Evropské unie a České republiky.

V rámci práce používá literaturu, a především internetové zdroje. Z odborníků na toto téma by mohla jmenovat Štefana Danicse, Miroslava Mareše, Marka Bacha, Petra Černého a mnoho dalších. Co se týče internetových zdrojů, nejčastěji autorka pracovala s výročními zprávami Ministerstva vnitra odboru bezpečnostní politiky o extremismu. Tyto zprávy detailně popisují současný stav pravicového extremismu na území České republiky.

1 Extremismus

Autorka práce by nejdříve definovala pojem extremismus a nastínila jeho typologii, protože dále v práci hodlá analyzovat pravicový extremismus, včetně jeho symboliky, ideových východisek a nositelů.

Extremismus se tradičně dělí na pravicový a levicový. Jde o rozdělení na základě ultra pravicově a levicově ideologického spektra názorů a postojů. Z hlediska obecné typologie se extremismus dále dělí na náboženský, ekologický a separatistický extremismus.

Z etymologického hlediska extremismus pochází z latinského slova **extrémus**, vyjadřující *nejvzdálenější* či *nejkrajnější* pozici či postavení od středu.¹

Co se týče historického vzniku tohoto pojmu, je možné jej nalézt již ve středověku, kde byl používán latinský výraz *extremitas mundi*, který představoval regiony v největší vzdálenosti od metropole Říma. Následně se objevuje v anglosaské literatuře v 19. století, kde slovo *extremism* označovalo určitý stav být extrémní. Například v britských novinách se tento výraz používal pro označení výstředních postojů vybočujících z běžného rámce tehdejší společnosti. Ve 30. až 50. letech 20. století se pojem extremismus objevuje v dílech německého emigranta Karla Lowensteina, který položil základ konceptu militantní demokracie. Postupně začal být ve společenských vědách chápán jako souhrnný pojem označující antidemokratickou politickou sílu na okrajích pravo-levicového politického spektra.²

Extremismus jako termín je velice obtížné univerzálně definovat, protože je možné na něj nahlížet nejen z různých vědních oborů, ale i z bezpečnostní praxe. První z nich může být definice Miroslava Mareše, která zní: „*Extremismus lze také chápat jako označení pro cokoliv krajního, vyhraněného či výstředního, lze s ním*

¹ DANICS, Š.; TEJCHMANOVÁ, L. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. 1. vyd. Praha: UJAK, 2017, 15-17 s. ISBN 978-80-7452-122-5 [cit. 2023-02-12]

² DANICS, Š.; TEJCHMANOVÁ, L. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. 1. vyd. Praha: UJAK, 2017, 15-17 s. ISBN 978-80-7452-122-5 [cit. 2023-02-12]

však pracovat i jako s konceptualizovaným pojmem, který se vztahuje ke specifické ideové pozici“.³

Definice Štefana Danicse zdůrazňuje, že: „*Extremismus je mnohvrstevný fenomén, který je vyvoláván mnoha příčinami sociálního, ekonomického, ideologického, náboženského, etnického a ekologického charakteru nebo kombinací těchto příčin.*“⁴

Petr Černý naopak definuje extremismus „*jako postoj neslučitelný s ideou současného demokratického státu a je nutné proti němu bojovat pomocí právních prostředků.*“⁵

Uwe Backes a Eckhard Jesse chápou pojem extremismus jako antitezi k demokratickému ústavnímu státu. V teorii extremismu pak tento pojem užívají pro označení všech antidemokratických názorů, postojů nebo antipostojů.⁶

Definici z pohledu bezpečnostní složky státu lze nalézt u Ministerstva vnitra České republiky, kde je pojem extremismus označován jako vyhraněný ideologický postoj vybočující z ústavních, zákonných norem, které se vyznačují jako prvky netolerance a útočící proti základním demokratickým a ústavním principům.⁷

„Mezi tyto ústavní principy dle Ministerstva vnitra patří:

I. úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy);

II. svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy);

III. nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy);

IV. svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy);

³ MAREŠ, Miroslav. Pravicový extremismus a radikalismus v ČR. [Brno]: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-45-4. 20 s.

⁴ DANICS, Štefan. Extremismus. Praha: Triton, 2003. Řešení krizových situací. ISBN 80-7254-454-3. 9 s.

⁵ ČERNÝ, P. Politický extremismus a právo. 2005. Praha: Eurolex Bohemia ČR. ISBN 80-86861-84-4. 195 s.

⁶ BACKES, Uwe a ECKHARD JESSE. Politischer Extremismus in der Bundesrepublik. Deutschland: Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 1993. 464 s.

⁷ Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky; Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021; str. 5; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021.pdf

V. soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy);

VI. ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy);

VII. svoboda a rovnost lidu v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).⁸

V následující kapitole autorka blíže vymezí pojem pravicový extremismus s důrazem na ideová východiska.

1.1 Pravicový extremismus

Pravicový extremismus stojí na nerovnosti mezi jednotlivými rasami, národy či etnickými skupinami. Pravicoví extremisté nadřazují vlastní rasu či etnikum nad všechny ostatní, které chápou jako méněcenné. Základními principy těchto skupin jsou rasismus, antisemitismus či xenofobie. Mezi lidmi činí kvalitativní rozdíly a usilují o změnu společenského systému s cílem popřít myšlenku rovnosti lidí ve svých právech. Snaží se o nastolení totalitního režimu, kde nejvyšší představitelé mají neomezené pravomoci, a tím pádem jsou nezpochybnitelní. Tudíž není potřeba dalších politických stran.⁹

Pro druhou definici si autorka vybrala pana Jiřího Herczega, který tvrdí, že myšlenkovým východiskem pravicového extremismu je rasismus, který stojí na přesvědčení o nadřazenosti bílé rasy.¹⁰

⁸ Odbor bezpečnostní politiky; Ministerstvo vnitra České republiky: Co je extremismus; 2010-11-25 [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

⁹ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. 32-33 s.

¹⁰ HERCZEG, Jiří. Trestné činy z nenávisli: právní monografie. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9. 16 s.

Jan Chmelík upozorňuje, že k typickým formám pravicového extremismu patří rasismus, antisemitismus a nacionalismus se svými variantami fašismu, neofašismu, nacismu a neonacismu.¹¹

Pravicový extremismus lze tedy vymezit hned několika základními myšlenkami. Tou první, a pravděpodobně i nejdůležitější myšlenkou, je idea nerovnosti. Jedná se o nerovnost mezi národy, rasami i etnickými skupinami. Stoupenci těchto extrémních názorů nadřazují svou vlastní rasu, případně národ či etnikum, nad všechny ostatní, což vede k rasismu, xenofobii či antisemitismu.¹²

Pravicoví extremisté usilují o nastolení totalitního režimu, který popírá princip rovnosti mezi lidmi. Nejvyšší představitelé režimu mají neomezené pravomoci, tudíž můžeme mluvit o jejich nezpochybnitelnosti.¹³

1.2 Subjekty pravicového extremismu a symbolika

Začneme subjekty pravicového extremismu. U subjektů autorka nejprve představí rozdíl mezi extremistickou a extrémní stranou, poté se přesune na vývoj pravicově extremistických stran po roce 1989 až do současnosti.

1.2.1 Pravicově extremistické strany

Nejdříve je nutné si ujasnit rozdíl mezi stranou extremistickou a stranou extrémní. Dle Giovanna Sartoriho extremistickou stranu představují aktivisté usilující o zisk moci pomocí revoluce a neuznávající nynější politický systém. Naopak extrémní strany předpokládají politickou obec se širokým spektrem politických názorů a postojů, přičemž se nacházejí na jednom z krajních konců spektra. Sartori tedy chápe extremistickou stranu jako jeden z typů antisystémové strany. Pojem antisystémová strana Sartori zavedl do politické vědy jako výraz

¹¹ CHMELÍK, Jan. Symbolika extremistických hnutí. Praha: Armex, 2000. ISBN 80-86244-14-8.

¹² DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. 32-33 s.

¹³ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7. 32-33 s.

lépe nahrazující pojem extremistický. Tím nám vzniká pohled na extremistickou stranu v rovině stranických systémů.

Naopak Giovanni Capoccia považuje za extremistickou stranu takovou, která se na základě svých cílů zaměřuje, jak proti pluralitní demokracii, tak proti územní celistvosti státu. Dále zdůrazňuje, že antisystémová strana bojující proti demokracii je stranou antidemokratickou. Z toho plyne, že antisystémová strana už není zkoumána pouze v rovině stranických systémů, ale také v rovině demokratických systémů.¹⁴

Vývoj pravicově extremistických stran po roce 1989

Větší rozmach pravicově extremistických stran přišel až po roce 1989, tedy po sametové revoluci. Způsobil to fakt, že po skončení levicové totality mohla krajní pravice působit ve veřejném politickém prostoru a pomocí propagačních materiálů a hudby s neonacistickou tematikou postupně sílila.

Po roce 1989 již nepůsobili pouze zmíněné organizace, ale i pravicově extremistické strany, kterou byla například Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (dále jen SPR-RSČ). Byla založena 30. prosince roku 1989 a byla zastoupena v Parlamentu mezi lety 1992 až 1998. Předsedou této strany byl Miroslav Sládek.¹⁵ Je označována za populistickou a krajně pravicovou stranu. Sama sebe však hodnotí jako stranu s cílem vybudovat demokratický, humanitární a ekonomicky prosperující stát. 7. prosince 2010 Nejvyšší správní soud rozhodl na návrh vlády o pozastavení její činnosti. Důvodem bylo nesplnění zákonné povinnosti a nepředložení Poslanecké sněmovně finanční výroční zprávy za rok 2006 až 2009. Po opakujících se problémech byla SPR-RSČ 15. května 2013 rozpuštěna.¹⁶ V roce 2016 byla strana opět obnovena se jménem Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa Miroslava Sládka. V lednu 2022 vláda opět navrhla tuto stranu

¹⁴ DANICS, Štefan a Ladislava TEJCHMANOVÁ. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. ISBN 978-80-7452-122-5. 18-21 s.

¹⁵ Archivovaná kopie. sprpsc.cz [online]. [cit. 2023-03-10]. 2016-04-14. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160414063016/http://sprpsc.cz/republikani-jsou-zpet/>

¹⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2013, sp. zn. Pst 4/2013 [online]. [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUNDNI_VYKON/2013/0004_0Pst_130_20130517091744_prevedeno.pdf

pozastavit z důvodu neplnění zákonné povinnosti.¹⁷ V roce 2003 se od SPR-RSČ odpojila skupina lidí vedená Tomášem Vandasem, kvůli skandálům s financováním a založila Dělnickou stranu.

Druhým příkladem je Národní strana (NS), která byla většinou považovaná za českou krajně pravicovou politickou stranu hlásící se k národně konzervativní orientaci a euroskepticismu. Registrována byla Ministerstvem vnitra ČR v roce 2002 a v roce 2004 kandidovala do Evropského parlamentu jako Národní koalice společně s Českou stranou národně sociální. NS striktně odmítala členství v EU, považovala ji za nebezpečí pro občanské svobody a požadovala okamžité vystoupení. Národní strana vydávala periodikum Národní politika a provozovala internetové stránky.¹⁸ Nejznámější akcí provedenou Národní stranou bylo umístění památečního kamene na uctění památky obětí druhé světové války na místo bývalého koncentračního tábora v Letech u Písku. Tento čin vyvolal vlnu odporu ze stran romských organizací a obránců lidských práv. Nakonec byl kámen odstraněn obcí Lety.¹⁹ Na návrh vlády pozastavil Nejvyšší správní soud činnost NS ke dni 17. srpna 2011 a 15. května roku 2013 byla definitivně rozpuštěna.²⁰

1.2.2 Novodobé pravicové extremistické strany

Do novodobých pravicově extremistických stran se řadí Dělnická strana.

Dělnická strana (DS)

¹⁷ MAZANCOVÁ, Hana. Minářovo hnutí či Slušní lidé. Vláda projedná návrhy na pozastavení činnosti a rozpuštění politických uskupení. Deník N [online]. 2022-01-24 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://denikn.cz/793738/minarovo-hnuti-ci-slusni-lide-vlada-projedna-navrhy-na-rozpusteni-a-zruseni-politicky-ch-uskupeni/>

¹⁸ Národní strana [online]. 2023 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.narodni-strana.cz/>

¹⁹ Jana Zemanová, Milan Kopp. Obec Lety nechala odstranit kámen instalovaný Národní stranou. Český rozhlas [online]. 16. 1. 2006 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/obec-lety-nechala-odstranit-kamen-instalovany-narodni-stranou_200601192019_mkopp

²⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. srpna 2011, č. j. Pst 30/2011-25 [online] [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUNDNI_VYKON/2011/0030_0Pst_110_20110817102429_prevedeno.pdf a Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2013, č. j. Pst 7/2013-27 [online] [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUNDNI_VYKON/2013/0007_0Pst_130_20130520084251_prevedeno.pdf

Dělnická strana byla založena v roce 2002 bývalými členy krajně pravicové politické strany SPR-RSČ. Po finančních nesnázích a častých změnách představitelů i názvů strany. 20. prosince roku 2002 byla Dělnická strana zaregistrována Ministerstvem vnitra České republiky pod názvem Nová síla. Ke změně názvu došlo 22. ledna 2003. Jedním ze zakládajících členů byl Tomáš Vandas, který působil jako předseda strany až do jejího zániku v roce 2010. Tomáš Vandas dříve vykonával funkci tajemníka SPR-RSČ. Dále se na založení podílel Jiří Štěpánek, který působil jako místopředseda DS. V letech 1996 až 1998 byl členem Zastupitelstva hlavního města Prahy za SPR-RSČ, dále byl zástupcem šéfredaktora stranických novin Republika a pokladníkem Republikánské mládeže. Třetím zakladatelem byl Martin Zbela, který působil jako šéfredaktor Dělnických listů (partajních novin). Stranu opustil koncem roku 2002.²¹

Následný vývoj Dělnické strany je možné rozdělit do tří období. První období je časově ohraničeno založením DS a ukončeno vystoupením z projektu Národní pětky v květnu 2005. Druhé období začíná navázáním užší spolupráce se Stranou národního sjednocení (dále jen SNJ) a končí zhruba na podzim roku 2006. Poslední, tedy třetí období, charakterizované orientací na neonacistické struktury, se do určité míry prolíná s tím předchozím, neboť k rozvázání spolupráce s SNJ nedošlo zdaleka tak náhle jako v případě projektu Národní pětky, a trvá až do roku 2010.²²

Podobně jako jiné politické subjekty v ČR i v jiných politických státech Evropy bojují proti několika tématům, ke kterým patří imigrace, bezpečnost a korupce. Pomocí těchto témat se snaží oslovit voliče.

DS je toho názoru, že cizinci berou Čechům pracovní možnosti, a tím pádem kazí mzdovou hladinu českých zaměstnanců. Ve stranickém tisku Dělnické listy se objevují názory typu: *„Imigranti nepřinesou do evropské civilizace nic jiného než zaostalost... Před staletími jsme stáli s mečem v ruce na hranici a odráželi nájezdy divokých Avarů, Tatarů a rozpínavých Turků, kteří hrozili zkázou evropským národům. Dnešní vládcí k nám tyto kočovníky naopak zvou s*

²¹ MALÍŘ, Jiří a Pavel MAREK. Politické strany: vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861-2004. Brno: Doplněk, 2005. ISBN 80-7239-179-8. 1600 s.

²² Tamtéž

*otevřenou náručí. Před tisíci lety věděli, co znamená nebezpečí ze stepí a divokých hor“.*²³

Dle Josefa Smolíka se DS stala „nejvýznamnějším představitelem celé krajně pravicové stranické skupiny v ČR, i do počtu získaných voličských hlasů, se v první dekádě 21. století stala DS (a později DSSS).“²⁴

Jak již autorka dříve uvedla, nyní se více zaměří na současné pravicově extremistické subjekty působící na našem území.

1.2.3 Současné pravicově extremistické subjekty v České republice

Vzhledem ke stále se měnící situaci na extremistické scéně, vzniku i zániku subjektů, jejich transformaci a podobně, není možné uvádět jejich úplný výčet.

Cílem této kapitoly je podat zásadní přehled hlavních a aktivních subjektů současné pravicově extremistické scény, zejména pak přiblížit jejich ideologické zaměření.

Ne všechny pravicově extremistické subjekty, uvedené v této kapitole, splňují všechny ideové základy. Používají také různé nástroje k dosažení svých cílů, kam se řadí propaganda, dezinformační praktiky, veřejné akce aj.

Autorka se zaměřuje jednak na subjekty, které jsou považovány za pravicově extremistické, objevují se ve Výroční zprávě o extremismu na území České republiky v roce 2021, jejímž autorem je Ministerstvo vnitra České republiky – Odbor bezpečnostní politiky, či se věnují subjektům, jejichž činnost lze zařadit mezi projevy předsudečné nenávisti.

1.2.3.1 DSSS

²³ Vejvodová, P. (2005): Aplikace teorie extremismus na Dělnickou stranu. Brno: Katedra politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, oborová práce. 21 s.

²⁴ SMOLÍK, Josef. Národní strana v kontextu krajní pravice: 2003-2012. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2013. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-307-3. 127 s.

Jedním z vybraných subjektů je DSSS neboli Dělnická strana sociální spravedlnosti. Vznikla v roce 2004 jako nástupce Dělnické strany a jedná se o českou ultranacionalistickou a radikální politickou stranu s důrazem na sociální hledisko. Hlavním představitelem je Tomáš Vandas od roku 2010 až doposud.

O této politické straně lze konstatovat, že se jedná o „unijního outsidera“, jinými slovy lze říct, že tato strana je v Evropské unii považována za bezvýznamnou napříč všemi populistickými či krajně pravicovými politickými stranami.

DSSS si zpravidla stěžuje na mediální neobjektivitu a cenzuru. Její příznivci též často polemizují o veřejnoprávnosti České televize.²⁵

„Programem DSSS je vytvářet demokratickou společnost na principech sociální spravedlnosti, pro všechny občany našeho státu, bez rozdílu rasy, věku a pohlaví.“²⁶

Mezi jejich ambice se řadí hájení zájmů pracujících občanů České republiky, seniorů, studentů, udržování tradičních rodin a společenských hodnot. Reagují na migrační situaci v Evropské unii a hledají způsoby, jak nejlépe zabránit příchodu ilegálních přistěhovalců. Na přistěhovalectví DSSS nahlíží negativně, jelikož je toho názoru, že migrační politika není správnou alternativou pro zajištění natality národa.²⁷

1.2.3.2 Národní demokracie

Politická strana Národní demokracie vznikla 2. března 1994 a jejím předsedou je Adam Benjamin Bartoš.²⁸

²⁵ HANZELKA, Jan. Identifikace mobilizačních témat Dělnické strany sociální spravedlnosti skrze analýzu sociálních médií. *Středoevropské politické studie* 18 (2-3), 2016. ISSN 121-7817.

²⁶ O nás. DSSS – národně a sociálně! [online]. 2010 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/o-nas>

²⁷ Programová listina. DSSS – národně a sociálně! Úvod DSSS – národně a sociálně! [online]. 2010 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/programova-listina>

²⁸ Národní demokracie: O nás. In: *Narodnidemokracie.cz* [online]. Praha, 2016 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/strana/proc-jdeme-do-toho/>

Tato strana působila v historii pod názvy např. „Právo a Spravedlnost – ANO tradiční rodině, NE korupci a kriminalitě“ či „NE Bruselu – Národní demokracie“. Od roku 2014 nese název Národní demokracie.²⁹

Strana se dlouhodobě profiluje silně nacionalisticky a zároveň se řadí mezi trvalé kritiky Evropské unie. Její činnost se zaměřovala především na protievropské aktivity např. uspořádáním demonstrace „Za Evropu bez EU“ nebo organizací petice za vypsání referenda o vystoupení České republiky z Evropské unie.

Zásadním tématem pro tuto stranu byla v letech 2015 a 2016 problematika migrační krize. Dalším tématem, které se dostalo do hledáčku této politické strany, jsou podle Výroční zprávy o extremismu na území České republiky v roce 2021 protiepidemická opatření. Strana Národní demokracie opakovaně vyjadřovala podporu Rusku. Příkladem může být kauza Vrbětice, kde podobně jako Dělnická strana sociální spravedlnosti, zpochybňovala závěry českých bezpečnostních složek a podporovala prokremelskou verzi. Podobné je to ve věci konfliktu Ruska a Ukrajiny.³⁰

Příklad si můžeme ukázat na komentáři pana Aleše Přichystala ohledně covidové pandemie, cituji:

„Nedávná pandemie strachu, vyvolaná za účelem podrobení lidí nesmyslným „zdravotním“ restrikcím, jasně ukázala, jak jednoduše lze ovládat velkou část populace, pokud v nich vyvoláte dobře vedenou psychologickou operací strach o jejich životy a zdraví. Bohužel nemalá část lékařů i dalšího zdravotnického personálu z důvodu, že sami v existenci „covidu“ a spásonosných vakcinací uvěřila, nebo z důvodu přízemně zjištěných (větší finance, popularita, větší moc nad pacienty, ...), kolaborovala s režimem a pomáhala nastolit „fašismus bílých

²⁹ Národní demokracie: O nás. In: Narodnidemokracie.cz [online]. Praha, 2016 [cit. 2023-03-09]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/strana/proc-jdeme-do-toho/>

³⁰ Národní demokracie, Aleš Přichystal, 12.1.2023 [online] [cit. 2023-03-09] Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/o-zdravi-naroda-a-taky-trochu-o-strachu/>

plášťů“, tedy prostředí „zdravotní totality“. U značné části obyvatel tím ztratili dosud vysoký profesní kredit.“³¹

Ústřední postava této strany, Adam Benjamin Bartoš, je mediálně známou osobností zejména pro své protiimigrační výroky a proruskou orientaci.³² Byl mu soudem dvakrát vyměřen podmíněný trest za nenávistně motivované trestné činy, které zahrnovaly publikaci antisemitsky laděných textů u pomníku v Polné a publikaci antisemitských knih.³³

Obrázek 1 Demontrace za patnáctiletého chlapce; Týden.cz; Red; 22.04.2012; [online] [cit. 2022-12-23] Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/breclav-vysla-proti-romum-stopa-nasilniku-ale-vede-na-slovensko_232078.html

Dalším současně působícím pravicově extremistickým subjektem je Národní a sociální fronta, o kterém se něco blíže dozvíte v následujících řádcích.

1.2.3.3 Národní a sociální fronta

³¹ Národní demokracie, Aleš Přichystal, 12.1.2023 [online] [cit. 2023-02-21] Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/o-zdravi-naroda-a-taky-trochu-o-strachu/>

³² Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2021; Ministerstvo vnitra České republiky; 9 s. [online] [cit. 2023-02-21] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021%20(4).pdf)

³³ Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019; Ministerstvo vnitra České republiky; 9 s. [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zpr%C3%A1va_o_projevech_extremismu_a_p%C5%99edsude%C4%8Dn%C3%A9_nen%C3%A1visti_na_%C3%BAzem%C3%AD_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_v_roce_2019.pdf

Národní a sociální fronta vznikla uskupením některých neformálních neonacistických uskupení a bývalých aktivistů z řad Dělnické mládeže. V druhé polovině roku 2019 byla Národní a sociální fronta podle Souhrnné situační zprávy 2. pololetí roku 2019 nejaktivnějším subjektem na neonacistické scéně.

Mezi její aktivity se řadilo zejména pořádání mezinárodního setkání pravicových extremistů s mezinárodní účastí a posprejování památníků Rudé armády v Ostravě a Brně, ke kterému se tento subjekt přihlásil.³⁴

Sama sebe řadí do idealisticky, socialisticky a nacionalisticky smýšlející skupiny. Jako svůj hlavní cíl uvádí boj proti systému a zabránění zániku civilizované Evropy původních obyvatel.³⁵

1.2.3.4 Autonomní nacionalisté

Autonomní nacionalisté představují moderně krajně pravicovou organizaci pocházející z Německa. Jedním z hlavních důvodů vzniku této organizace bylo přílišné napojení klasického nacionalismu na politické strany, což je v rozporu s myšlením velkého počtu pravicových extremistů. Jiným důvodem mohla být malá radikálnost klasických neonacistických skupin.

Mezi znaky patří neorganizovanost a neformálnost. Díky těmto znakům se ujalo heslo „Organizace bez organizace!“ Počet buněk na území České republiky nelze přesně určit a každá buňka má příležitost sebepropagace. Jednotlivé skupiny se scházejí pouze při pořádání celorepublikových akcí.

Autonomní nacionalisté se výrazně odlišují od předešlých generací neonacistů. Jsou přesvědčeni, že nezáleží na stylu oblékání, ale na politickém přesvědčení skupiny. Dále se snaží oddělit od militantního jádra neonacismu a cílí

³⁴ Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019; Ministerstvo vnitra České republiky; 9 s. [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zpr%C3%A1va_o_projevech_extremismu_a_p%C5%99edsude%C4%8Dn%C3%A9_nen%C3%A1visti_na_%C3%BAzem%C3%AD_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_v_roce_2019.pdf a Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2020; Ministerstvo vnitra České republiky; 9 s. [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zpr%C3%A1va2020_fin.pdf

³⁵ Národní a sociální fronta, o nás; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: <http://www.nacionaliste.org/o-nas>

na mladší generace. Proto se věnují současným problémům sociálního a populistického charakteru.³⁶

Kromě výše zmíněného stojí myšlenky pravicového extremismu na propagandě a symbolice, která bude tématem následujících částí této práce.

1.3 Symbolika pravicového extremismu

Symbolika pravicového extremismu nám s velkou pravděpodobností pomůže rozpoznat, o jaký směr extremismu se jedná. Autorka se zaměří na symboliku neonacismu, a to z důvodu nejčastějšího výskytu na území ČR. Její inspirace pochází především z Mussoliniho fašistické Itálie či z Hitlerova nacistického Německa ve 30. a 40. letech minulého století. V rámci této kapitoly budou uvedeny příklady symbolů, barev a čísel reprezentující pravicově extremistickou stranu.

„Zjednodušeně lze symbol chápat jako znak, který má pro ty, co jej přijímají, určitý význam než pouze jeho původní podobu.“³⁷

Symboly

Prvním známým znakem také používaným nynějšími neonacisty jsou dvě „S“, tedy „SS“. Neonacisté si je často tetují, lze je objevit i v ilegálních graffiti. Symbolika zůstává stejná, tedy přesvědčení o nadřazenosti bílé rasy a antisemitismu.

Dalším symbolem je zařatá bílá pěst na černém pozadí, která představuje boj proti rasovému útlaku a je využívána nenávisnými skupinami k propagaci jejich rasistické agendy a zároveň jako podpora bílé rasy.

³⁶ BASTL, M., Miroslav MAREŠ, Josef SMOLÍK a Petra VEJVODOVÁ. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. 2011. Grada. ISBN 978-80-247-3797-3. 150-153 s.

³⁷ MAREŠ, M. *Manuál pro policii ČR. Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*, vydalo Ministerstvo vnitra, 2006. 3 s.

Posledním vybraným symbolem je kříž v kruhu. Tento symbol byl poprvé použit Ku Klux Klanem a později byl zneužit neonacisty, kteří symbol přetvořily na symbol nenávisti.

Obrázek 2 Symbolika pravicového extremismu; *Extremismus*; MAREŠ, M.; 2006; [cit. 2022-12-23]

Barva

K zásadním barvám patří: bílá, černá a červená. Neonacisté byli opět inspirováni v nacistickém Německu. Bílá barva představuje jistotu, čistotu a nevinnost. Červená symbolizuje oheň, krev a revoluci. Poslední barvou je barva černá představující smrt a nenávist.

Čísla

Čísel jako známých znaků existuje celá řada. K nejznámějším patří č. 88 vyjadřuje osmé písmeno abecedy „H“, tedy fašistický pozdrav „Heil Hitler“, dvě osmičky lze často vidět na letácích extremistických skupin, v pozdravech i závěrečných komentářích, v psaných dopisech i jako součást emailové adresy sympatizantů s neonacismem.

Dalším číslem je 18, které vyjadřuje první a osmé písmeno abecedy, písmena „A“ a „H“ tedy iniciály Adolfa Hitlera, tato čísla lze velmi často spatřit jako tetování na těle neonacistů.

Příkladem dalších čísel může být: 4:20 či 14.³⁸

Číselná symbolika je také s oblibou začleňována do samotných názvů ultrapravicových hudebních skupin, názvů písní nebo i CD nosičích. Příkladem je

³⁸ MAREŠ, M. *Manuál pro policii ČR. Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*, vydalo Ministerstvo vnitra, 2006

zkratka **A.C.A.B.** (All Cops Are Bastards), což v překladu znamená „Všichni policajti jsou bastardi.“ Původně tato zkratka sloužila jako název jedné písničky britské hudební skupiny. Dnes jde o nejčastěji používaný symbol mezi hooligans a neonacisty jako projev proti státním institucím, zejména pak proti policejním orgánům.

B. H., případně **B&H** nebo **28** (Blood & Honour) v překladu „krev a čest“, je od 80. let 20. století název mezinárodní neonacistické organizace, založené ikonickou postavou Ianem Donaldsonem Stuartem. Tato organizace ke své propagaci užívá různou symboliku, která je kombinací původní nacistické symboliky tzv. triskele a současných nacistických novotvarů. Název organizace lze nalézt také pod zašifrováním do čísla 28. Tyto čísla představují druhé a osmé písmeno abecedy, tedy "B" a "H".³⁹

K symbolice se také úzce pojí ideová východiska, jinými slovy, odkud a z čeho pravicový extremismus vychází.

1.4 Ideová východiska

Kořeny pravicového extremismu vychází z mnoha ideologií, zejména z nacionálního socialismu. Na nacionální socialismus v současné době navazuje neonacismus.

Neonacismus je ideologie a politické hnutí, které navazuje na nacismus a usiluje o jeho návrat. Čeští neonacisté tedy vycházejí z německé historie a kladou důraz na původní myšlenku čisté bílé rasy. Převážně se soustředí na image, výrazy a symboliku.⁴⁰

Pravicový extremismus stojí na myšlence nerovnosti mezi jednotlivými rasami, národy či etnickými skupinami. Pravicový extremisté zastávají a nadřazují vlastní rasu či národ nad všemi ostatními, kteří jsou chápáni jako méněcenní.

³⁹ MAREŠ, M. Manuál pro policii ČR. Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti, vydalo Ministerstvo vnitra, 2006

⁴⁰ CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-098-6. 78 s.

K ideovým východiskům je nutné rozebrat i související pojmy, které jsou úzce spjaty jak s extremismem, tak i s pravicovým extremismem. Tyto pojmy je nutné nastínit, protože slouží k profilaci příslušníků krajní pravice.

1.5 Související pojmy

K těmto pojmům patří: xenofobie, intolerance, rasismus, antisemitismus, nacionalismus a pravicový populismus. Následné pojmy autorka nastíní jen v rozsahu potřebnosti k lepšímu pochopení profilace příslušníků krajní pravice.

1.5.1 Xenofobie

Slovo xenofobie pochází z řeckých slov xénos (cizí, cizinec) a fobos (strach, úzkost). Zjednodušeně můžeme tento termín charakterizovat jako nedůvěru, strach či odpor, který může přejít až k nenávisti k něčemu cizímu. Mohou to být osoby odlišné kultury, země či náboženství.⁴¹

1.5.2 Rasismus

Rasismus vycházející z přesvědčení o významnosti rasových znaků pro psychické, mentální či sociální rozdíly mezi lidmi. Podstatu člověka spatřuje k rase člověka. V souvislosti s extremismem je to především nadřazenost „bílé rasy“ nad ostatními „méněcennými“ rasami.⁴²

1.5.3 Antisemitismus

⁴¹ Xenofobie v ČR; Rexter.cz; Jurek Kamil; 21.08.2018; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: https://www.rexter.cz/rubriky/politika/xenofobie-v-cr-priklady-a-definice_146.html

⁴² Pražské centrum primární prevence; témata rizikového chování; Centrum sociálních služeb Praha; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/rasismus-homofobie-extremismus.html>

Jedná se o ideologii, která tvrdí, že lidské vlastnosti jsou biologicky či rasově podmíněné, a vlastnosti jednotlivých etnik jsou dané a neměnné. Klade důraz na fakt, že jednotlivé rasy si nejsou rovnocenné. Antisemitismus soustředí tuto nenávisť zejména vůči Židům jako etnické skupině.⁴³

Můžeme tedy říct, že antisemitské jednání je takové, které cíleně poškozují objekt židovského charakteru. Je to z důvodu přisuzování negativních vlastností a symbolických významů na základě subjektivního vnímání židovství.

Antisemitismus vyvrcholil před a v průběhu 2. světové války na území nacistického Německa.

1.5.4 Nacionalismus

Na jedné straně se jedná o teorii, která předpokládá, že ideálním základem státu by měl být národ. Na druhé straně nacionalismus je ideologie vycházející z přesvědčení, že vlastní národ je výjimečný.⁴⁴

V užším slova smyslu je nacionalismus spojen s přesvědčením, že každý národ potřebuje ke svému životu a plnému rozvoji vlastní stát.

Nacionalismus se jako politická ideologie objevil po protnutí myšlenky národního společenství s teorií suverenity moci lidu. Šlo o myšlenky francouzského myslitele Jeana – Jacqueuse Rousseauana, který se problémem národa nikdy moc nezabýval, přes to jeho zdůrazněním suverenity moci lidu vzešly nacionalistické myšlenky podporující doktríny fašistů a liberálů.⁴⁵

1.5.5 Pravicový populismus

⁴³ BASTL, M, Miroslav MAREŠ, Josef SMOLÍK a Petra VEJVODOVÁ. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. 2011. Grada. ISBN 978-80-247-3797-3. 201 s.

⁴⁴ ŽALOUDEK, Karel. *Encyklopedie politiky*. Praha: Libri, 1996. ISBN 80-85983-11-7. 227 s.

⁴⁵ DANICS, Štefan, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Základy sociologie a politologie*. 5. upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-878-5. 228 s.

Pojem populismus pochází z latinského slova *populus* neboli lid, jedná se o označení pro odvolávání se na „vůli lidu“. Dnes se spíše prezentuje jako úzce zaměřená ideologie než politický styl.

Neexistuje jednotná definice populismu. Mezi politology se vede debata o vymezení populismu, kde v zásadě jsou vymezeny tři pohledy:

1) populismus jako komunikační strategie či taktika k oslovení lidu;

2) populismus jako „zúžená“ či „zředená“ ideologie (z ang. thin-centered), přičemž oproti klasické ideologii nenabízí komplexní světový názor, ale zdůrazňuje jen některé aspekty, tj. politickou moc a její rozložení ve společnosti a charakter daného politického systému;⁴⁶

3) populismus označuje strany, jejichž jádro bylo vymezeno Franciscem Panizzou a má následující charakteristiky:

a) populisté staví „lid“ a „elity“ jako stejnorodé entity,

b) zdůrazňují konflikt mezi „lidem“ a „elitou“,

c) lid je chápán jako morálně čistý aktér⁴⁷

Podobně jako extremismus i populismus se dělí na pravicový a levicový.

Pravicový populismus

Pravicový populismus jinak označený jako nacionální populismus nebo také pravicový nacionalismus. Jedná se o politickou ideologii kombinující pravicovou politiku a populistickou rétoriku.

Jak pravicový populismus, tak levicový protestují proti vnímané kontrole liberálních demokracií elitami.

⁴⁶ ŠKOLKAY, A. Populism in Central Eastern Europe. IWM Working Paper No. 1., 2000 [online] [cit. 2023-02-23] Dostupný z: <https://files.iwm.at/uploads/jc-09-11.pdf>

⁴⁷ PANIZZA, F. Populism and the Mirror of Democracy. In Panizza, F.(ed.): Populism and the Mirror of Democracy. London – New York: Verso., 2005 1-5 s. [online] [cit. 2023-02-23] Dostupný z: https://books.google.dj/books?id=swBC1B35DbEC&printsec=frontcover&hl=fr&source=gs_b_s_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

V Evropě se pod pojmem pravicový populismus skrývá označení pro skupiny či politické strany, které jsou známé svým odporem vůči imigrantům (především z islámských států).⁴⁸

Mezi populistou a extremistou je možné nalézt zcela zásadní rozdíly. Oba můžeme považovat za „skutečnou“ opozici chránící zájmy nespokojeného lidu, ale populisté společnost chrání vůči „elitám“ či „establishmentu“, zatímco extremisté vůči „systému“.⁴⁹

2 Radikalizace a internet

Definice radikalizace není zcela ustálena. Pokud na radikalizaci budeme nahlížet z akademického hlediska ve vztahu k násilí, je možné říci, že *„radikalizace je kontextem spjatý fenomén par excellence. Globální, sociologické a politické hnací mechanismy jsou stejně důležité jako ideologické a psychologické.“*⁵⁰

Expertní skupina pro násilnou radikalizaci, zřízena Evropskou komisí zavedla stručnou pracovní definici pro násilnou radikalizaci, která zní: *„socializace do extremismu projevující se terorismem.“*

Dnes existuje mnoho definic. V rámci definování radikalizace docházelo i ke zpolitizování. Podobně jako u pojmu terorismus i zde se snažili akademici postihnout přesnější definici. Příkladem může být definice podle Roberta S. Jansena, která zní: *„proces, během kterého si lidé postupně přisvojují názory a ideje, které mohou vést k legitimizaci politického násilí.“*

Jinou definici představuje Omar Ashour: *„radikalizace je proces relativní změny, během které skupina podstoupí ideologickou a/nebo behaviorální transformaci, která vede k odmítnutí demokratických hodnot (ústavní změna moci*

⁴⁸ Right-Wing Populism. EUROPIEN CENTER for POPULISM STUDIES [online]. Amerika: ECPS [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.populismstudies.org/Vocabulary/right-wing-populism/>

⁴⁹ DANICS, Štefan a Ladislava TEJCHMANOVÁ. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. ISBN 978-80-7452-122-5. 127-132 s.

⁵⁰ ALONSO, R., BJORGO, T., DELLA PORTA, D. (et al.) Radicalisation Processes Leading to Acts of Terrorism: A Consine Report prepared by the European Commission's Expert Group on Violent Radicalisation, předloženo Evropské komisi 15. dubna 2008, 7 s. [online] [cit. 2023-02-26] Dostupné z: <https://biblio.urgent.be/publication/446365/file/6814706>

*a legitimita politického pluralismu) a k možnému použití násilí, nebo k nárůstu používání násilí za účelem dosažení politických cílů.*⁵¹

Existuje ale i pojem radikalismus. Radikalismus je teorie, směr či hnutí, které usiluje o zásadní a nekompromisní často až extrémní řešení problémů. Vychází z latinského radix neboli kořen. Původně toto slovo označovalo boj revolucionářů vůči šlechtě a jejich snahu o zásadní změny v politickém systému.⁵²

Zatímco pojem „radikalizace je proces, kterým jednotlivci (samostatně nebo jako součást skupiny) začnou být vystaveni extremistickým ideologiím a poté je přijímají.“⁵³ Při tomto porovnání je patrné, že se nejedná o synonyma.

Extremismus je často zaměňován právě s pojmem radikalismus. I když je mezi nimi možná souvislost a lehce se zaměňují, je nutné je odlišovat. Slovo radikalismus vychází z latinského slova *radix* značící „kořen“. Porovnáme-li latinské významy slov extrémní a radikální (*extremus* a *radix*) je očividné, že se nejedná o synonyma.⁵⁴

Následně přejdeme k procesu radikalizace.

2.1 Proces radikalizace

Proces radikalizace je charakteristický řadou definic, které se po desítky let měnily a přizpůsobovaly se danému období. Již od 70. let 20. století vymezoval pojem radikalizace střet mezi sociálními vrstvami a státem, který byl doprovázen zvyšujícím se společenským násilím.

Proces radikalizace zpravidla vytváří opoziční postoj s projevy násilí proti sociálním skupinám a způsobu vedení společnosti ze strany státu. Proces je i

⁵¹ SCHMID, A. P. Radicalisation, De-Radicalisation, Counter-Radicalisation: A Conceptual Discussion and Literature Review. The Hague: The International Centre for Counter-Terrorism (ICCT), 2013, 17-18 s.

⁵² MAREŠ, Miroslav. Pravicový extremismus a radikalismus v ČR. [Brno]: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-45-4. 32 s.

⁵³ SINAI, J. Radicalisation into extremism and terrorism. *Intelligence: Journal of US Intelligence Studies*, 2012 19 (2) 21-25 s. [cit. 2023-02-26]

⁵⁴ CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-098-6. 135 s.

určitým konfliktem mezi společenskými skupinami, zejména ze strany skupin z vyloučených lokalit, které ztrácejí vlastní identitu, což vede ke ztrátě jejich důvěry a ke změně názorů a postojů vůči společnosti, ve které žijí.

Shrneme-li předchozí text zjistíme, že celý proces radikalizace je určitým antiliberálním a antidemokratickým postojem vůči zaběhlým společenským ideálům, kdy se jednotlivci nebo celé skupiny dostávají svým smýšlením na okraj společnosti. V rámci celého procesu jsou vystavováni extrémistickým idejím, ve kterých se mohou vzhlednout a následně je přijmout za vlastní.⁵⁵

Modely radikalizačního procesu

Neexistuje univerzální model, který by vysvětlil proces radikalizace. Část odborné veřejnosti se domnívá, že na základě dostupných informací je možné sestavit několik modelů a většina z nich obsahuje následující vývojové etapy. První z nich je charakterizována vnímavostí radikální ideologie. Druhá etapa popisuje proces, kdy se jedinec postupně začleňuje do radikální skupiny. Poslední, čili závěrečná fáze, v sobě skrývá to, že je radikalizovaná osoba připravena spáchat násilný čin ve jménu skupiny, do které se začlenila.⁵⁶

3 Internet jako důležitý nosič pravicově extremistických názorů

Internet se v dnešní době stal důležitým médiem v zjišťování a podávání informací. Mezi takovéto informace můžou patřit i pravicově extremistické názory a propagandy.

Na internet můžeme nahlížet v užším a širším smyslu. V užším smyslu je pojem internet celosvětový systém navzájem propojených sítí, které propojují tzv. síťové uzly. Síťový uzel je odborný název pro počítač či jiné podobné technické

⁵⁵ DANICS, Štefan a Ladislava TEJCHMANOVÁ. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. ISBN 978-80-7452-122-5. 93-98 s.

⁵⁶ SMOLÍK, J. Proces radikalizace v kontextu terorismu. In: Bezpečnostné fórum. Sborník vědeckých prací [online]. Banská Bystrica: Interpolis, 2018, 381-382 s. [cit. 2022-03-04]. ISBN 978-80-972673-5-3. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/JosefSmolik/publication/331320883_Proces_radikalizace_v_kontextu_terorismu/links/5c73db3a92851c69503f499e/Proces-radikalizace-v-kontextu-terorismu.pdf

zařízení. Širší význam se pak dotýká služeb, které můžeme na internetu provozovat, jako například založení e-mailu či webové stránky.⁵⁷

Pravicový extremisté používají sociální sítě a internet jako druh propagandy a zároveň pro nabírání nových členů. Není možné vyjmenovat všechny druhy prezentace, které extremisté používají, proto bude řeč jen o pár z nich. Především z důvodu stále proměnlivého internetového prostředí.

Jednou z prvním jsou **mobilizační weby**. Používají je především pro rekrutování nových členů, samozřejmě je to spojeno i s propagandou jejich myšlenek.⁵⁸

Dalším jsou **informační a propagační servery**. Tento typ serverů, jak už je z názvu jasné, používají extremisté především k propagaci svých postojů a poukazují na aktuální problémy, případně se obrací k minulosti nebo do zahraničí.⁵⁹

Hodně jsou užívané **sociální sítě a internetové diskuse**, kde probíhá komunikace mezi extremisty a jejich příznivci.⁶⁰

Dnes už do svého balíčku používaných médií a částí internetu zařazují i **počítačové hry**, přes které zvládnou šířit své názory a ovlivňovat potencionální stoupence.⁶¹

K jiným typům propagandy na internetu můžeme zařadit webové stránky nabízející prodej či nákup extremistického nenávislného materiálu, emaily, kde probíhá komunikace formou nebezpečných zpráv, či portály zaměřené na reprodukci a sdílení hudby nebo videí.⁶²

Příkladem projevu pravicového extremismu může být obrázek, který se objevil v blogové sekci novin iDnes.cz

⁵⁷ CZ.NIC; Seriál „Jak na internet“; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.jaknainternat.cz/page/1795/struktura-internetu/>

⁵⁸ SMIEŠKO, I.; Internet a trestné činy extrémismu; 2017, 50 s. [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: <https://www.truni.sk/sites/default/files/uk/f000133.pdf>

⁵⁹ Tamtéž

⁶⁰ Tamtéž

⁶¹ Tamtéž

⁶² Tamtéž

Obrázek 3 Příklad pravického extremismu na internetovém blogu iDnes.cz; Jan Boettinger; 13.12.2008; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://boettinger.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=61503>

Následně se podíváme na příklady extremistických webových stránek. Mezi první webové stránky patří **Národní odpor (NO)**, nejsou sice tak aktivní jako dříve, přesto vymezují své členy proti „systému“, zároveň je ukazuje i ve světle obětí. Snaží se o vytvoření státu s nacionálně socialistickými myšlenkami.

K obdobným webovým stránkám jako je Národní odpor patří také Národní tisková agentura, Altermedia, nebo stránka Zdědavec, která byla založena Čechokanaďanem a vztahuje se na témata blízkovýchodního konfliktu či velmocenské politiky.⁶³

Informační portál **Autonomních nacionalistů** se soustředil na kritiku státu, Policie ČR a jejich zásahů, které byly zastáncům tohoto informačního portálu prezentovány jako policejní zvůle.

Jak se vypořádat s nenávisným projevem, když na něj natrefíme při „surfování“ po internetu? Nejlepším řešením je žádost o odstranění takového typu projevu provozovatelem webové stránky. Při podezření na přestupek je důležité informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud se jedná o trestný čin z nenávisti, oznamte to Policii ČR či státnímu zastupitelství. Následně je nutné zažádat úřady o vyrozumění, jak s oznámením naložily.

⁶³ Hrozby neonacismu. Obcankari.cz [online]. Asi-milovani, 2009, [online] [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: https://www.obcankari.cz/system/files/prilohy/ideologie_pravicoveho_extremismu.pdf

Jak už bylo výše řečeno, internet neslouží jen k šíření propagandy, prodeji nenávistných materiálů či produkci hudby. Slouží také k šíření nenávistných projevů, o kterých se dozvíme něco více v následující podkapitole.

4 Nenávistné projevy

Jedná se o slovní útok, který podněcuje, podporuje nebo šíří nenávist vůči konkrétnímu člověku nebo skupině lidí. Velmi často vychází z předsudků a ustálených představ o lidech určité barvy, etnika, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, víry či věku.⁶⁴

Můžeme je také definovat jako „*obecný termín pro fenomén nepřátelství vůči konkrétním skupinám lidí nebo pobuřování na internetu a platformách sociálních médií*“.⁶⁵

Nenávistné projevy můžeme také znát pod pojmy „HATE SPEECH“ nebo „discours de haine“. Americký psycholog Gordon W. Allport vymezuje nenávist jako „*trvalý systém agresivních popudů vůči nějakému člověku nebo celé kategorii lidí*“ (přeložil Eduard Geissler).⁶⁶

Podle těchto předložených definic lze Hate speech počátečně chápat jako projevy vyjadřující agresivní impulzy jednající osoby vůči osobě či skupině osob. Tyto impulzy jsou takové intenzity, že nabývají společensky nežádoucí charakter. Díky těmto impulzům vyvstávají otázky jako například:

„Sice na internetu platí svoboda slova, ale kde má hranice v rámci nenávistných projevů?“

Hranice najdeme tam, kde nenávistný projev zasahuje do práv a svobod druhých. Díky tomu, že většina nenávistných projevů zasahuje do osobnostních

⁶⁴ Kancelář veřejného ochránce práv; Ombucman veřejný ochránce práv; duben 2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/Letaky/Nenavistne-projevy.pdf>

⁶⁵ Německé zákony o nenávistných projevech se týkají také zneužívání misogynů, soudních rozhodnutí; 15.06.2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: https://www-dw-com.translate.goog/en/german-hate-speech-laws-also-cover-misogynist-abuse-court-rules/a-53819941?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

⁶⁶ ALLPORT, Gordon W. O Pověze předsudků. 2004. ISBN 80-7260-125-3. 382 s.

práv dotčené osoby, jinými slovy zasahuje jeho čest, důstojnost či vážnost, může být přestupkem, nebo dokonce i trestným činem.⁶⁷

Na společensky nejzávažnější akty motivované předsudečnou nenávistí pohlíží odborná právní veřejnost optikou trestního práva jako na tzv. trestné činy z nenávisti (hate crimes); toto označení však současná trestněprávní úprava oficiálně nezná. Jiří Herczeg definuje trestné činy z nenávisti jako „*protiprávní jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu a jeho pohnutkou je apriorní nenávist pachatele vyplývající z příslušnosti oběti útoku k určité rase, národnosti, etnické skupině, náboženství, třídě či jiné sociální skupině.*“⁶⁸

Lidská společnost se neustále rozrůstá a je čím dál více postižena nenávistnými projevy ať už šikanou ve školách, v práci či prostřednictvím sexistickým nebo rasistických urážek v online prostředí.

„*Proč bychom měli vlastně bojovat s těmito typy projevů?*“

Důvodem je především vzájemná úcta a důstojný život všech lidí bez rozdílu.⁶⁹ Existuje celá řada průzkumů zpracovaných různými institucemi zaměřujícími se na tuto problematiku v rámci obyvatelstva napříč celým světem. Jedním z nich je Průzkum o povědomí o online nenávistných projevech z roku 2020, který byl proveden Státním úřadem pro sdělovací prostředky v Severním Porýní – Vestfálsku. Průzkum prokázal 94 % respondentů ve věku 14 až 24 let, kteří odpověděli, že se již s takovýmto projevem setkali.⁷⁰

Intenzita online zneužívání se neustále zvyšuje. Urážky a nenávistné komentáře se dost často objevují na fórech společně s fantaziemi o vraždách či výhrůžkách typu: „Jestli sem nepřestaneš chodit, tak ti zmaluju ten tvůj černej ciferník.“

⁶⁷ HERCZEG, Jiří. Trestné činy z nenávisti: právní monografie. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9. 11 s.

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ Kancelář veřejného ochránce práv; Ombucman veřejný ochránce práv; duben 2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/Letaky/Nenavistne-projevy.pdf>

⁷⁰ Made for minds; Deutsche Welle; Německo a pravicový extremismus: Nová dimenze terorismu; 20.02.2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: https://www-dw-com.translate.goog/en/germany-and-right-wing-extremism-the-new-dimension-of-terrorism/a-52442936?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

Stále více politiků vidí spojitost mezi nenávisnými projevy na internetu a fyzickým násilím páchaným v reálném světě. Příkladem může být Cristchurch na Novém Zélandu či vražda německého politika Waltera Lübckeho, kterého v roce 2019 ve svém domě zabil neonacistický extrémista.

To je jen zlomek událostí plynoucích z užívání internetu extremistickými subjekty. Nyní se autorka pokusí odkrýt alespoň malou část nenávisných projevů působících v online prostředí se vztahem k ČR.

5 Projevy HATE SPEECH pravicového extremismu online

Autorka Vás již bezpečně seznámila se základními pojmy a informacemi o pravicovém extremismu, nyní se zaměří přímo na konkrétní projevy, které se objevily v období „covidové doby“ v letech 2019–2021 a následně také během rusko-ukrajinského konfliktu, který právě probíhá.

5.1 Období pandemie

Xenofobně populistické subjekty a aktivisté v roce 2021 částečně upustili od výpadů proti muslimům, migrantům, Romům či LGBT+ komunitě. Jejich hlavním tématem se stalo bojování proti údajnému zavádění „covidové totality“. Tato komunita velice často konzumovala různé dezinformace a nepodložené informace, které dále sdílela na sociálních sítích. Jejich kritika byla namířená především proti preventivním opatřením a očkování.

Příkladem může být komentář pana Jana Kováře na prohlášení premiéra Fialy ohledně zrušení covidových restrikcí.

Research (J&T BANKA)

Z domova | 03.02.2022 10:27:34

Covid-19: Vláda plánuje zrušit většinu restrikcí

Premiér Petr Fiala uvedl, že vláda od 9. února zruší povinnost předkládat certifikát o očkování či prodělání nemoci ve službách (restaurace, hotely, sportovní a kulturní akce). Fiala dodal, že rozhodnutí jen uspíšilo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který ve středu řadu těchto opatření zrušil. Vláda také od 18. února zruší plošné testování ve školách a ve firmách a na další schůzi Sněmovny navrhne zrušení pandemické pohotovosti. **Z restriktivních opatření by v platnosti mělo zůstat jen nošení respirátorů ve vnitřních prostorech.** Česká vláda následuje řadu vlád v Evropě (Británie, Dánsko, Finsko), které také ruší proticovidové restrikce.

Průběžná data naznačují, že vlna omikronu se blíží kulminaci. Kumulativně za posledních 7 dní přibýlo 254 tis. nových případů (+21 % t/t; 2377 případů na 100 tis. obyvatel), což je 2-3násobek než u předchozích vln. I přes tento vývoj počet pacientů v nemocnicích vzrostl jen mírně a počet těžkých případů (s podporou přístrojů) stagnuje na 3měsíčním minimu (cca 200 pacientů).

Obrázek 4 Prohlášení premiéra Petra Fialy o zrušení covidových restrikcí, kurzy.cz, 3.2.2022, [online] [cit. 2023-02-14]
Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/632629-covid-19-vlada-planuje-zrusit-vetsinu-restrickci/>

🟢 (1) 03.02.22 13:08 Jan Novák (213128)

Odpovědět

Hysterie kolem čínské chřipčky polevuje

..slabší kusy již byly vyřazeny, o to se postarala příroda přirozeným výběrem, proto je nejvyšší čas s tou kovidí šikanou a buzerací lidí přestat..

Obrázek 5 Reakce v diskusním fóru na prohlášení premiéra Fialy, kurzy.cz, 3.2.2022, [online] [cit. 2023-02-14]
Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/nazory/A-P-T-47441-PR-1546775/>

Obrázek 6 Ukázka kritiky a boje proti očkování; Hlídací pes. org; -pes-; 05.01.2021; [online] [cit. 2022-10-14] Dostupné z: <https://hlidacipes.org/covidove-dilema-krajni-pravice-jak-soucasne-ockovat-a-neprijit-o-volice-kteri-ve-vaccine-vidi-zlo/>

Tyto subjekty měly tendenci hovořit o příchodu hluboké krize, do které se Česká republika postupem času propadne. Dále poukazovaly na neschopnost rychlé reakce ze strany demokratického systému. Často se vedly kritické debaty

na téma Evropské unie a NATO, které považovali extremisté za komické vystoupení.

Obecně však svým jednáním nijak nepřispěli k řešení problému s nemocí covid-19 a jejich představitelé se dále drželi svých ideologických názorů.

Obrázek 7 Stop skryté diskriminaci neočkovaných; Hospodářské noviny; archiv; Kristýna Matějková; 09.06.2022; [online] [cit. 2022-10-14] Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-67080250-covid-zmenil-cesky-extremismus-nejvice-projevu-nenavisti-bylo-nove-vuci-zidum>

V době pandemie covid-19 byl zaznamenán vysoký nárůst antisemitských projevů na internetu. Velká většina těchto projevů měla podobu článků, příspěvků a anonymních komentářů na sociálních sítích. Analýzy článků ukazují, že obsahem antisemitských projevů jsou většinou lživé či vulgární tvrzení o Židech. Nejčastějšími konzumenty nenávistných antisemitských projevů jsou mladí lidé, které je dále šíří.

S nenávistnými projevy úzce souvisí i předsudečná nenávist, kterou nemusí páchat pouze extremisté, ale i zradikalizovaní občané, masová média a určité webové adresy a sociální sítě. Bohužel projevy předsudečné nenávisti často využívají populistické a xenofobní subjekty v rámci politického boje, což je pro stabilitu demokratického státu a jeho fungování v Evropské unii problematické.

V únoru 2021 zveřejnila Evropská komise návrh na zařazení nenávistných projevů na seznam trestných činů Evropské unie. V plánu se uvádí, že boj proti nenávistným projevům z důvodu rasy, náboženství, pohlaví a sexuality je klíčovou prioritou předsedkyně Evropské komise Ursuly van der Leyenové. Komise považuje za nutné přijmout trestněprávní sankce na úrovni Evropské unie proti rasistickým a xenofobním nenávistným projevům.

Zároveň s koronavirovou situací rezonovala další tři pro extremisty důležitá témata: kauza pomníků Maršála Koněva a Vlasovců, dále rasové nepokoje v USA, a posledním tématem bylo vedení několika trestních řízení se vztahem k pravicovému a náboženskému extremismu, nenávisťně motivovaným výrokům, podpoře terorismu či tzv. zahraničním bojovníkům.⁷¹

Velmi rychlé nastínění a vysvětlení těchto tří témat. První byla Kauza u pomníků Maršála Koněva a Vlasovců. U pomníku sovětského maršála Ivana Koněva se v den 122. výročí jeho narození sešlo zhruba 60 jeho příznivců. Proti nim protestovala asi desítky odpůrců, došlo tak ke slovním střetům.⁷² Druhým tématem byly rasové nepokoje v USA. Tyto protesty probíhaly v reakci na policejní brutalitu a rasismus, kdy policista po zpacifikování udusil muže černé pleti – kauza George Floyda. Třetím, posledním, tématem bylo trestní řízení se vztahem k pravicovému a náboženskému extremismu, nenávisťně motivovaným výrokům, podpoře terorismu či tzv. zahraničním bojovníkům. Pražští protiextremističtí detektivové předali Vrchnímu státnímu zastupitelství celkem osm návrhů na podání obžaloby z trestného činu podpora a propagace terorismu. Jednalo se o případy schvalování teroristického útoku v novozélandském městě Christchurch, schvalování teroristického útoku na české vojáky v Afghánistánu a schvalování teroristického útoku spáchaného A. B. Breivikem. Městský soud v Praze už v několika případech rozhodl. Za vylepování letáků a výroky v online diskusi schvalující teroristické činy v Afghánistánu si J. K. v květnu odnesl půlroční podmíněný trest. Rozsudek je napaden odvoláním. Dvouletý, resp. tříletý, podmíněný trest byl udělen za schvalování novozélandského protimuslimského útoku jedné ženě a dvěma mužům. Pražský městský soud začal rovněž

⁷¹ Ministerstvo vnitra; Odbor bezpečnostní politiky; Projevy extremismu a předsudečné nenávisti Souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2020; 5. října 2020; str. 3; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2020.pdf

⁷² Český rozhlas; U pomníku maršála Koněva došlo na výročí jeho narození ke sporům; Milena Štráfěldová; 28.12.2019; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/u-pomniku-marsala-koneva-doslo-na-vyroci-jeho-narozeni-ke-sporum-8111970>

projednávat případ Miroslava Círnfuse, který měl podle obžaloby schvalovat teroristický útok norského extrémisty.⁷³

5.2 Rusko – ukrajinský konflikt

Podobně jako v době covidové i během rusko-ukrajinského konfliktu se pravicový extrémisté ohraňují vůči demokracii na našem území. Příkladem může být postoj Dělnické strany sociální spravedlnosti k dění na Ukrajině ilustrující prohlášení jejího místopředsedy: *„Fialova vláda řinčí zbraněmi, vyhrožuje a cíleně vytváří atmosféru nenávisti k Rusku na straně jedné a k NATO a USA praktikuje bezbřehou podlézavost, která nás, jako republiku, může zatáhnout do války, která není naše, ale je to válka USA a zbrojních koncernů.“* Stejně se k tomu postavila i Národní demokracie, která tento konflikt okomentovala stanoviskem: *„Odmítáme také hysterickou mediální kampaň o „agresivním Rusku“ a „nevinné Ukrajině“, neboť pravda ani v tomto případě není černobílá. Za destabilizaci Ukrajiny nesou zodpovědnost v první řadě Spojené státy americké.“*⁷⁴

Dělnická strana okomentovala příchod ukrajinských uprchlíků takto: *„je nutné zničit systém této dekadentní zdegenerované demokracie, kde demokraté zvýhodňují „nepřízpůsobivé a nebilé rasy. Je tedy nutné „jednou provždy odstranit hnijící nádor demokracie a komunismu a nastolit systém národního socialismu!!!“*⁷⁵ Dokonce pořádali i sérii branných cvičení. S postupem času se Dělnická strana zaměřila na *„nepřízpůsobivé parazity“* z Ukrajiny. Tato informace je přebrána ze Souhrnné situační zprávy za 1. pololetí roku 2022.⁷⁶

⁷³ Český rozhlas; U pomníku maršála Koněva došlo na výročí jeho narození ke sporům; Milena Štráfěldová; 28.12.2019; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/u-pomniku-marsala-koneva-doslo-na-vyroci-jeho-narozeni-ke-sporum-8111970>

⁷⁴ Projevy extremismu a předsudečné nenávisti; souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2022; Ministerstvo Vnitřní záležitostí ČR; Odbor bezpečnostní politiky; 15.8.2022; [online] [cit. 2022-12-23] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20(3).pdf)

⁷⁵ Ministerstvo vnitřní záležitostí ČR, Odbor bezpečnostní politiky; Souhrnná situační zpráva za 1. pololetí roku 2022; [online] [cit. 2023-03-07] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20(5).pdf)

⁷⁶ Tamtéž

6 Opatření proti pravicovému extremismu

Základem každé politiky bojující s pravicovým extremismem je státem deklarovaná ochota bránit demokratické principy a hodnoty, na nichž je postaven, a s tím související cíl uskutečňovat tuto politiku s pozitivními výsledky.

Politické priority a cíle lze rozdělit na obecnější neboli systémové priority a věcné či tematické priority.

Obecným cílem politiky proti pravicovému extremismu je, jak částečně vyplývá z jejího názvu, omezení pravicového extremismu jako aktuálního společensko-politického fenoménu. Tento cíl vychází z myšlenky, že účinnými preventivními a restriktivními prostředky nelze sice dosáhnout úplného odstranění tohoto problému, ale lze snížit jeho vliv na společenské klima.

Mezi systémové priority, které vymezují přístup k jednotlivým složkám struktury politiky, dále patří lepší koordinace protiextremistických postupů, zkvalitnění monitorování, vytváření vhodného prostředí a zapojení do mezinárodní spolupráce.

Věcné a tematické priority pak zrcadlí požadavky jednotlivých vrstev společnosti. Vedle potlačování projevů pravicového extremismu a s ním související kriminality jsou jako další cíle definovány např. rozvoj tolerance, multikulturní společnosti, integrace menšin a výchova k aktivnímu občanství.⁷⁷

Důležitým znakem politiky proti pravicovému extremismu je úzká provázanost s některými dalšími politikami (např. bezpečnostní, vzdělanostní, integrační, mezinárodní) a nutnost mezioborové a všestranné spolupráce kvůli efektivnímu využívání všech dostupných zdrojů a kapacit.

Následně bude rozebráno opatření ze strany Evropské unie, IT firem a v neposlední řadě také České republiky.

⁷⁷ ARON, R. Demokracie a totalitarismus, ISBN: 80-7108-064-0. 23-35 s.

6.1 Opatření ze strany EU

V Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (dále jen jako OBSE), které je Česká republika členem, je koncept hate crime prosazován jako tzv. koncept nosný. Děje se tak především v gesci Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (dále jen jako ODIHR) OBSE, který má sídlo ve Varšavě.

Zločin z nenávisti je dle ODIHR definován jako „*trestný čin, který je motivován intolerancí k určité skupině ve společnosti.*“ K tomu, aby bylo možné trestný čin kvalifikovat jako hate crime, je třeba splnit dvě kritéria:

- čin musí být trestný podle trestního zákona v rámci právní jurisdikce tam, kde byl spáchán;
- trestný činy musí být spáchán s předsudečnou motivací.

Předsudečná motivace znamená, že pachatel si vybral terč zločinu na základě základních charakteristik.⁷⁸

Mandát ODIHRu bojuje proti hate crime následovně:

- pomáhá zúčastněným státům při zpracovávání právních opatření, která jsou účinná proti nenávistným projevům,
- pomáhá vytvářet schopnosti soudních systémů, příslušníků bezpečnostních složek a státních zástupců zúčastněných zemí, aby zvýšili povědomí o nenávistných projevech mezi vládními úředníky i v mezinárodních organizacích a dále podpořili úsilí občanů o sledování a zaznamenávání zločinů tohoto typu.

K hlavním výstupům činnosti OBSE patří:

⁷⁸ Organisation for Cooperation and Security in Europe 2010; European Parliament; str. 2; [online] [cit. 2022-10-19] Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI\(2021\)696190_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI(2021)696190_EN.pdf)

Hate Crimes v regionu OBSE – incidenty a reakce (Hate crimes in the OSCE region — incidents and Responses)	Každoroční zprávy o výskytu hate crimes a osvědčených postupech, které participující státy a občanská společnost přijaly k jejich řešení.
Právo hate crime: Praktický manuál (Hate Crime Laws: A Practical Guide)	Stavuje jasně a přehledně důvody pro vypracování zločinů z nenávisti s příklady a komentáři, které jsou k dispozici k různým přístupům. Příklady jsou vytvářeny nejen za účelem poskytnutí pomoci právním expertům, ale mohou posloužit jako podklad pro politiky, občanskou společnost, příslušníky bezpečnostních složek a další zúčastněné strany.
Předcházet a reagovat na hate crimes – průvodce zdroji pro nevládní organizace v regionu OBSE (Preventing and Responding to Hate Crime – A Ressource Guide for NGOs v regionu OBSE)	Nabízí definice hate crime, praktické rady, jak nejlépe předcházet a reagovat na daný fenomén, užitečný seznam zdrojů
Pochopit hate crimes (Understanding Hate Crimes)	Je to série bookletů věnovaných jednotlivým zemím zaměřená na pomoc policii a státním zástupcům, legislativcům, lokálním úřadům a nevládním organizacím lépe pochopit problém hate crime
TANDIS – Tolerance and Non-Discrimination Information System (Informační systém tolerance a	Veřejná internetová stránka poskytuje informace, jako jsou mezinárodní normy a nástroje, zprávy o jednotlivých zemích a zprávy od zúčastněných států a

Tabulka 2 Konkrétní výstupy činnosti OBSE proti hate crime; Organisation for Cooperation and Security in Europe 2010; European Parlament; str. 3; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI\(2021\)6](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI(2021)6)

Činnost Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě je silně ovlivněna americkým přístupem k řešení nenávistných projevů. Koncept Hate Crime je výhodný i v tom smyslu, že nepůsobí jen na členské státy této organizace, ale umožňuje zapojit i středoasijské státy. Bohužel není možné, aby si OBSE u států prosazovala tento koncept jako jediný možný.⁷⁹

Česká republika, stejně jako ostatní členské státy se dále také podílí na monitoringu Evropského monitorovacího centra rasismu a xenofobie (dále jen jako EUMC, European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia), který klade důraz na monitorování extremismu působícího na území všech členských států a

⁷⁹ Organisation for Cooperation and Security in Europe 2010; European Parlament; str. 2 a 3; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI\(2021\)696190_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI(2021)696190_EN.pdf)

každoročně vydává zprávy ohledně zadávání monitorovacích vybavení a policejních či soudních statistik trestné činnosti vztahující se k pravicovému extremismu. Následně byla také zřízena celoevropská monitorovací síť rasismu a xenofobie RAXEN (Rasism and Xenophobia Network), v rámci níž funguje v každé z 25 členských zemí National Focal Point (u nás je to Člověk v tísni).

Další opatření v boji proti nenávistným projevům přinesla Komise Evropské unie dne 23. 2. 2021, kdy zveřejnila plán návrhu na zařazení nenávistných projevů a trestných činů z nenávisti na seznam trestných činů Evropské unie, kde by byla možná harmonizace trestního práva hmotného v souladu s čl. 83 ODS. 1 SFEU. Tento plán je klíčovou prioritou předsedkyně Komise Ursuly van der Leyenové a měl by obsahovat výzkumy a průzkumy poukazující na rozsah a nárůst trestných činů z nenávisti a nenávistných projevů (včetně projevů na internetu), s čímž souvisí dopady na oběti a společnost. Komise zdůrazňuje, že je zapotřebí společné trestněprávní reakce na úrovni EU proti rasistickým a xenofobním nenávistným projevům a trestným činům z nenávisti.⁸⁰

6.2 Opatření ze strany IT firem

Podobně jako v Evropské unii i firmy začaly bojovat proti dezinformacím a nenávistným projevům objevujících se na jejich platformách.

Příkladem mohou být platformy Facebook, Google, Microsoft a Twitter, které odsouhlasily pravidla proti nenávistným projevům pro Evropskou unii. Cílem těchto pravidel je postupné odstraňování hate speech objevujících se na jejich stránkách.

Podobnou situaci řešila i Asociace provozovatelů mobilních zařízení sdružující operátory v České republice, která oznámila zablokování přístupu na šest dezinformačních webových stránek. Příkladem může být webová stránka www.svobodnenoviny.cz. Asociace vyhověla výzvě vlády ČR a Národního

⁸⁰ Evropská Komise; Návrh na rozšíření seznamu „trestných činů EU“ o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti; 9.12.2021; [online] [cit. 2022-11-18] Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/tema/7064261.html>

centra kybernetických operací z důvodu rozšiřování hate speech a dezinformací ohledně rusko-ukrajinského konfliktu.⁸¹

Řešení těchto problémů vede k provozovatelům daných platform. Zákon o prosazování sítě (dále jen NetzDG, Němec: Gesetz zur Verbesserung der Rechtsdurchsetzung in sozialen Netzwerken), který vstoupil v platnost již v roce 2017, ukládá sociálním platformám, s počtem uživatelů dva miliony a více, povinnost odstranit nahlášený nelegální obsah do 24 hodin. Plánovaná novela z dubna 2020 odstranila první nedostatky, bohužel ale tento návrh se v zásadě nevyhnul kritice. Kromě toho se NetzDG nevztahuje na menší platformy a messengerové služby, jako je Telegram, který byl zodpovědný za rychlé šíření falešných zpráv a konspiračních mýtů, zejména v době koronavirové krize. V neposlední řadě zátěžový test na jaře 2020 ukázal, že platformy Facebook a Youtube ve stanoveném čase neodstraní velkou část zjevně nelegálního nahlášeného obsahu.⁸²

Všechny tyto důvody vedou ke stále větší kontrole platform a je dobrá zpráva, že tyto velké internetové firmy se takovýmto omezením nebrání. Lie Junius z Googlu prohlásil, že *"Jsme odhodláni dávat lidem přístup k informacím skrze naše služby, ale vždy budeme zakazovat nenávistný obsah v našich službách. Máme efektivní systémy pro prověřování nahlášeného obsahu a jeho odstranění do 24 hodin."*⁸³

Dokonce i samotná Česká republika bojuje proti hate speech a doplňuje tak repertoár ze strany EU i ze strany IT firem.

⁸¹ Mobilní operátoři blokují přístup na dezinformační weby, APMS [online] [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://www.apms.cz/mobilni-operatori-blokuji-pristup-na-dezinformacni-weby/>

⁸² Encyklopedie; Zákon o prosazování práva na síti – Network Enforcement Act; 2021; [online] [cit. 2022-11-18] Dostupné z: https://wikijii.com/wiki/network_enforcement_act

⁸³ Itnetwork.cz; Velké společnosti odsouhlasily pravidla EU pro hate speech; The Verge; 31.5.2016; [online] [cit. 2022-11-18] Dostupné z: <https://www.itnetwork.cz/zpravodajstvi/web/velke-spolecnosti-odsouhlasily-pravidla-eu-pro-hate-speech/?all-comments>

6.3 Opatření v České republice

Extremismus je společenský fenomén a nelze jej z demokratické společnosti jednoduše vymýtit. Přesto je velmi důležité s ním určitým způsobem ze strany státu bojovat, aby nedocházelo k přenosu extremistických názorů do většinové společnosti. Bojem proti pravicovému extremismu se zabývá Vláda ČR, Ministerstvo vnitra ČR i Policie ČR, ale i nevládní organizace.

Nejdříve se zaměříme na metody boje, jelikož je zapotřebí pokrýt co největší množství subjektů a jejich konání v rámci extremismu.

6.3.1 Metody boje proti pravicovému extremismu

První metodou boje je **monitorování**. Pod pojmem monitorování si můžeme představit sledování hlavních představitelů extremismu a získávání podstatných informací o nich či o jejich činnosti.

Druhou možností boje jsou **ústavně-právní sankce**. Tyto sankce mohou vést k rozpuštění jednotlivých extremistických stran či organizací.

Třetí metodou jsou **trestně-právní sankce**, tyto sankce mohou vést k případnému odsouzení extremistů.

Další metodou, a tedy už čtvrtou, jsou **správní pracovně-právní sankce**. S těmito sankcemi je spojena opatrnost vůči infiltraci extremistů do Armády České republiky. Jedná se o odmítnutí přístupu k některým profesím z důvodu příslušnosti k extremistickým hnutím.

Poslední metodou boje jsou **diskurzivní postupy**. Tento boj probíhá prostřednictvím argumentů a osvětou.⁸⁴

⁸⁴ VEGRICHTOVÁ, Barbora. Extremismus a společnost. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-665-1. 199 s.

Následně se zaměříme na ty, kteří jsou hlavními aktéry v boji proti pravicovému extremismu.

6.3.2 Aktéři činní v boji proti extremismu

Aktéři činní v protixtremistické politice jsou ze státního i nestátního sektoru. Patří k nim: Vláda České republiky, Ministerstvo vnitra ČR, Policii ČR, Bezpečnostní informační služba (BIS) a justice. Dále se zapojují i ostatní resorty státní správy, vrcholné ústavně-politické orgány státu, občanské spolky a kultury.⁸⁵

Vláda ČR již několik let řadí problematiku extremismu mezi bezpečnostní rizika a důsledný postup proti tomuto fenoménu patří mezi její priority. Nemalá úloha je připisována preventivním opatřením na ochranu příslušníků národnostních a etnických menšin s cílem podporovat bezkonfliktní a tolerantní multikulturní soužití. Důraz je rovněž kladen na možnost veřejnosti seznámit se se situací v oblasti extremismu, dalším významným příspěvkem k prevenci xenofobních postojů veřejnosti jsou vzdělávací aktivity v oblasti lidských práv a multikulturní výchovy a systémový přístup státních orgánů k integraci cizinců. Každoročně je zveřejňována Informace o problematice extremismu na území ČR.

Ministerstvo vnitra České republiky považuje boj proti extremismu za bezpečnostní prioritu. Věcným gestorem v oblasti problematiky extremismu je odbor bezpečnostní politiky. Odbor bezpečnostní politiky je v rámci své činnosti rozdělen na několik oddělení. Přímo problematikou extremismu se zabývá Oddělení bezpečnostních hrozeb a krizového řízení. Odbor bezpečnostní politiky spolupracuje ve své činnosti v problematice extremismu zejména s Policií České republiky a zpravodajskými službami, s dalšími resorty na ostatních

⁸⁵ DANICS, Š. Principy protixtremistické politiky České republiky“, Vojenské rozhledy, 2007, č.1, 9 s. [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/2_principy_protixtremisticke__politiky_cr.pdf

ministerstvech, a především připravuje strategické hodnotící dokumenty v oblasti extremismu.⁸⁶

Hlavním a nejdůležitějším subjektem je Ministerstvo vnitra, jelikož jeho hlavním úkolem je zajistit vnitřní bezpečnost státu. Pro splnění tohoto úkolu je zapotřebí Policie ČR (zkráceně PČR), která je podřízena Ministerstvu vnitra. Boj proti extremismu probíhá na celostátní, krajské i okresní úrovni prostřednictvím specializovaných pracovníků PČR.

6.3.3 Role Policie České republiky v boji proti extremismu

Činnost policie vychází z povahy extremistické činnosti. V současné době jsou extremisty hojně využívány informační a komunikační technologie k šíření informací s rasistickým, xenofobním a intolerantním podtextem. Proto se i policejní orgány zaměřují na tuto komunikaci a snaží se aktivně potírat internetovou kriminalitu. U PČR existují specializovaná pracoviště zaměřující se na vyhledávání, monitoring a případně blokování podobných stránek.

Kromě této specializované činnosti příslušníci policie také brání projevům extremistických skupin v rámci udržování veřejného pořádku v reálném světě. Příklad může být zásah příslušníků během demonstrací, koncertů apod. Další zcela zásadní aktivitou je preventivní činnost, kdy jsou široké veřejnosti předávány informace o povaze a důsledcích vyplývajících z aktivit extremistických skupin. K dalším aktivitám vykonávaných policií České republiky patří informovanost o činnosti policie, snaha předejít zbytečným konfliktům mezi většinovým obyvatelstvem a etnickou menšinou. Zároveň nesmíme zapomínat na vyšetřování trestné činnosti s extremistickým podtextem.⁸⁷

⁸⁶ Ministerstvo vnitra České republiky, oficiální stránky, Odbor bezpečnostní politiky, [online] [cit. 2023-02-24], <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=21929292&docType=ART> Dostupné z:

⁸⁷ DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978–80-7251-286-7. 106 s.

Novinkou by měl být i nový policejní útvar pro boj s terorismem, extremismem a kybernetickou kriminalitou s celostátní působností. Má začít fungovat od ledna roku 2023.⁸⁸

6.3.3.1 Antikonfliktní tým (AKT)

V rámci extremistických akcí policie nasazuje tzv. **antikonfliktní týmy**. Tyto týmy mají za úkol předejít vyhroceným situacím komunikací s účastníky akce. Jedná se o důkladně vyškolené policisty, kteří jsou oblečeni do civilního oblečení a označeni žlutou vestou s nápisem antikonfliktní tým. Běžné a nenápadné oblečení má evokovat klid, a tím pádem tlumit emoce. Náplní práce takových týmů je udržování neustálé komunikace s účastníky akce, kterým se snaží vysvětlit počínání policie a upozorňuje na případné rušivé jednání, které může mít za následek zákrok pořádkové policie. Každý tým se skládá přibližně z 20 osob.

AKT nejsou nasazovány pouze proti extremistům, jsou nasazeni například i proti sportovním fanouškům, u kterých také dochází k výtržnostem.

Antikonfliktní týmy existují na území České republiky od roku 2005. S rozmachem velkých extremistických akcí bylo nutné řešit vzniklé situace co možná nejméně konfliktním způsobem. Z toho důvodu vznikly nařízením policejního prezidenta v roce 2009 antikonfliktní týmy na každém krajském ředitelství policie.⁸⁹

⁸⁸ Advokátní online deník; V Policii ČR vznikne nový útvar pro boj s kyberkriminalitou a terorismem; Autor neznámí; 10. 6. 2022 [online] [cit. 2022-10-19] Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2022/06/10/v-policii-cr-vznikne-novy-utvar-pro-boj-s-kyberkriminalitou-a-terorismem/>

⁸⁹ Policie.cz, Antikonfliktní tým [online] [cit. 2022-10-19]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-khk-o-nas-clanky-antikonfliktni-tym.aspx> a <https://www.policie.cz/clanek/rspp-pp-cr-antikonfliktni-tymy-verbum-non-arma.aspx>

6.3.4 Platná právní úprava a jiné materiály jako součást opatření proti extremismu

Aktéry doplňuje i právní úprava. Do těchto zákonů a právních norem spadá především Listina základních práv a svobod, Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky⁹⁰, Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky⁹¹, Ústavní zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky⁹², Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě⁹³, Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému⁹⁴, Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení⁹⁵, Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky⁹⁶, Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky⁹⁷, Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti)⁹⁸, Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)⁹⁹, Vyhláška č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních,

⁹⁰ ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

⁹¹ ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

⁹² ČESKO. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>

⁹³ ČESKO. Zákon č. 154/1994 Sb., o bezpečnostní informační službě. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-154>

⁹⁴ ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

⁹⁵ ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 13. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

⁹⁷ ČESKO. Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-153>

⁹⁸ ČESKO. Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-181>

⁹⁹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-127>

kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti).¹⁰⁰

S právními normami se pojí i vybrané interní materiály administrativně státní správy, kterými jsou: Bezpečnostní Strategie ČR¹⁰¹, Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021¹⁰², Souhrnné situační zprávy Ministerstva Vnitra ČR odbor bezpečnostní politiky roku 2019¹⁰³, 2020¹⁰⁴, 2022¹⁰⁵ a další.

Ministerstvo Vnitra vydává celou řadu velmi důležitých dokumentů pro boj s extremismem. Jedním z těchto dokumentů je i Koncepce boje proti extremismu schválený vládou roku 2004. Koncepce byla postavena na pěti pilířích, které jsou uvedené v následující tabulce.

¹⁰⁰ ČESKO. Vyhláška č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti). In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-82>

¹⁰¹ Bezpečnostní strategie České republiky [online]. 2015. [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

¹⁰² Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021 [online]. 2021. [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021%20\(6\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021%20(6).pdf)

¹⁰³ Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky; Souhrnná situační zpráva za 2. pololetí roku 2019; [online] [cit. 2023-03-07] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_2_pololeti_2019%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_2_pololeti_2019%20(1).pdf)

¹⁰⁴ Ministerstvo vnitra; Odbor bezpečnostní politiky; Projevy extremismu a předsudečné nenávisti Souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2020; 5. října 2020; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2020.pdf

¹⁰⁵ Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky; Souhrnná situační zpráva za 1. pololetí roku 2022; [online] [cit. 2023-03-07] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20(5).pdf)

5. pilířů koncepce:
<p>1. Komunikací proti demagogii: Síla extremistů vychází z lidské nevědomosti. Jedinou možností, jak bojovat s jejich štvavou propagandou, je komunikace, otevřenost a nabízení alternativy.</p>
<p>2. Vědomostí proti totalitářům: Poučení lidé si dokážou vytvořit obranné mechanismy vůči nebezpečným myšlenkám. Výhodnost demokratické alternativy musí vysvětlovat škola.</p>
<p>3. Jednotná protiextremistická platforma: Boj proti extremismu není jen záležitostí Ministerstva vnitra a policie, ale i dalších vládních i nevládních subjektů. Jenom spoluprací s nimi lze extremisty odsunout do role bezvýznamného hráče.</p>
<p>4. Odbornost a imunita: Specialisté, kteří bojují proti extremismu, musí vědět, co mají dělat a dostat k tomu dostatečný prostor. Profesionalizace je výhodnější než represe.</p>
<p>5. Efektivně a korektně proti násilí: Konkrétní pachatele trestné činnosti je nutné nekompromisně postihovat za efektivního využití stávajících prostředků a mechanismů.</p>

Tabulka 3 Strategie boje proti extremismu; LANCER, I.; Ministerstvo vnitra ČR; powerpoint; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/webpm/soubor/extremismus-ppt.aspx>

6.3.5 Užití preventivních opatření

Nelze vše řešit pouze legislativně, je nutné zapojit i preventivní opatření, která obyvatelům ČR blíže a jednodušeji nastíní hrozby pravicového extremismu. Obecně lze v prevenci rozlišit preventivní, metodickou a výchovně vzdělávací rovinu. Těmto rovinám se bude autorka blíže věnovat v následujících podkapitolách.¹⁰⁶

¹⁰⁶ Ministerstvo vnitra ČR; Prevence v oblasti pravicového extremismu; str. 7 a 13 [online] [cit. 2022-10-16] Dostupné z: <https://adoc.pub/prevence-v-oblasti-pravicoveho-extremismu.html>

6.3.5.1 Preventivní rovina

V rámci preventivních opatření je nutné brát v potaz témata a problémy, které jsou stěžejní pro extremismus, a na základě toho určovat další protiextremistická opatření. Díky této metodě by byly argumenty extremistům sebrány, alespoň na určitou dobu a veřejnost by neměla dojem, že se „nemůže spolehnout na stát“. Ten dojem by však byl pouze chvilkový.¹⁰⁷

Za jeden z hlavních problémů „neúspěšnosti prevence“ lze považovat nevyjasněnost problematiky ohledně vyloučených lokalit a romských občanů, kdy právě toto je u široké veřejnosti vnímáno jako problém a extremisté této situace zneužívají. Pravicový extremismus v České republice hojně využívá romskou problematiku a sociálně vyloučené lokality se stávají terčem útoků extremistů či jako vhodné místo k pořádání demonstrací a jiných akcí. Samozřejmě nelze problematiku vyloučených lokalit jednoznačně spojovat pouze s extremismem, nicméně je důležité, aby v oblasti řešení těchto problémů panovala shoda v tom, jak tuto situaci řešit.

Takovéto problémy nelze vyřešit rychle, a dokonce ani samostatně, je k tomu nutná spolupráce s ostatními zainteresovanými aktéry. A přesně toho se dotýká další rovina, tedy rovina metodická.

6.3.5.2 Metodická rovina

Jak již bylo řečeno v úvodu této podkapitoly pro boj s extremismem je nutný efektivní systém spolupráce všech zainteresovaných, je k tomu zapotřebí i určitá strategie. V posledních letech se boji proti extremismu v České republice věnuje mnoho pozornosti, a to především vytvářením protiextremistické politiky, která je zejména na vládní úrovni a zastřešuje ji Ministerstvo vnitra, přičemž se ale zapojují i jiná ministerstva a další vládní i nevládní subjekty, v neposlední řadě taktéž

¹⁰⁷ Ministerstvo vnitra ČR; Prevence v oblasti pravicového extremismu; str. 7; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <https://adoc.pub/prevence-v-oblasti-pravicoveho-extremismu.html>

mezinárodní organizace, a to jak formou prevence, tak i represe, která převažuje.¹⁰⁸

Cílem prevence je snížit důvěryhodnost extremistů, seznámení veřejnosti s hlavními idejemi extremismu a zároveň tím posílit pozici demokracie a zvýšit občanskou soudržnost. Obecně lze uvést, že široká veřejnost v České republice shledává pouze častou represi vůči extremistům, přičemž preventivní programy nejsou často zmiňovány a uplatňovány. Jistě je to zapříčiněné i tím, že v Čechách chybí dlouhodobý preventivní koncept s jasně vytyčenými cíli, jakožto i měřítko pro určování úspěšnosti prevence. Nejsou jednoznačně určeny zodpovědné osoby a zainteresované subjekty spolu často soupeří, místo toho, aby spolupracovaly.¹⁰⁹

V českém prostředí není jednoznačně definována cílová skupina protiextremistické politiky, jednotný způsob jejího snažení, jakožto i konkrétní cíle. „Snížení podpory extremistů“ jako cíl této politiky není správně formulovaný a měřitelný cíl. Rovněž není majoritně pracováno s extremisty, ale naopak s širokou veřejností. Například v Německu v rámci protiextremistické prevence, ve které působí široké spektrum odborníků, funguje tzv. „síťování“, kdy každý ze zainteresovaných aktérů přináší „jiný pohled na věc“, a tím se rozumí jednoznačný expertní prvek. Taktéž v rámci prevence je pozornost věnována samotným extremistům jako konkrétním součástem cílových skupin, kdy ti jsou aktivně oslovováni a pracuje se s nimi na základě charakteristických metod práce. Například fungují tzv. „výstupní programy“ pro extremisty. Nemalou roli v této primární i sekundární prevenci hraje sociální práce, kde jsou i značná genderová specifika.

¹⁰⁸ MAREŠ, M.; Extremismus v ČR; In GABAL', P., GABAL'OVÁ, D., ZAHRADNÍKOVÁ, M.; Demokracie vs. Extremismus; str. 61; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <https://adoc.pub/teoreticka-ast-vychova-k-aktivnimu-obanstvi-demokracie-versu.html>

¹⁰⁹ Ministerstvo vnitra ČR; Prevence v oblasti pravicového extremismu; str. 6-7, 13, 58-59, 120 [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <https://adoc.pub/prevence-v-oblasti-pravicoveho-extremismu.html>

6.3.5.3 Výchovně – vzdělávací rovina

Poslední rovinou je výchovně-vzdělávací, která se používá především jako preventivní aktivita u široké veřejnosti, zainteresovaných osob či profesorů. Dále jsou pořádány různé kampaně a aktivity vládních a nevládních subjektů s cílem zamezit chápání boje proti extremismu jen jako policejní represi. Nicméně často tato preventivní opatření ztroskotávají na tom, že jsou vytvářena jako reakce na určitou akci bez dlouhodobého promyšlení. V poslední době lze za významný posun považovat aktivity jiných ministerstev než jen Ministerstva vnitra. Avšak do budoucna je nutné zlepšit spolupráci těchto subjektů, stejně tak vládních subjektů s dobrovolnými či neziskovými organizacemi, jelikož se obecně uvádí, že tato spolupráce není dostatečná. V České republice přetrvává negativní prevence, kdy je extremismus prezentován jako hrozba, negativní jev atd. Namísto tohoto by bylo vhodnější zapojit strategii pozitivní prevence, kdy by byly prezentovány například výhody demokracie oproti prvkům, které hlásají extremisté. Stejně tak jako vyzdvihnout funkčnost a udržitelnost demokracie.¹¹⁰

¹¹⁰ Ministerstvo vnitra ČR; Prevence v oblasti pravicového extremismu; str. 7 a 13 [online] [cit. 2022-10-16] Dostupné z: <https://adoc.pub/prevence-v-oblasti-pravicoveho-extremismu.html>

Závěr

V bakalářské práci se autorka snažila o objasnění extremismu, a především pravicového extremismu, na základě odborných definic erudovaných autorů., přičemž se zaměřila na ideová východiska pravicového extremismu, symboliku, pravicově extremistické subjekty, jejich aktuální nenávistné projevy na internetu a v neposlední řadě se snažila zmapovat aktuální opatření uplatňované proti pravicovému extremismu ze stran Evropské unie a České republiky. V úvodu práce si autorka stanovila několik výzkumných otázek, které sloužili jako základní osnova při zpracování práce.

V první kapitole práce se autorka snažila odpovědět na otázku obsahu pojmu „*extremismus*“ a jak jsou propojeny pravicově extremistické subjekty s internetem. Autorka došla k závěru, že nedílnou součástí extremismu je jeho dělení, dále symbolika či ideová východiska. Autorka se blíže zaměřila na pravicový extremismus a jeho vztah k internetu, kde internet slouží jako moderní prostředek pro pravicově extremistickou propagandu, ovlivňování společnosti a napomáhání k verbování nových členů. Důvodem používání internetu je moderní doba, kdy většina společnosti užívá internet pro hledání informací.

Jako druhý cíl práce se autorka snažila odpovědět na otázku, jaká byla reakce pravicových extremistů na pandemii a probíhající rusko-ukrajinský konflikt. Zároveň autorka v textu práce upozornila, že, xenofobně populistické subjekty a aktivisté vždy upozorňovali a bojovali proti muslimům, migrantům, Romům či LGBT+ komunitě. Od roku 2021 částečně upustili od těchto vybraných skupin a zaměřili se na boj proti „*covidové totalitě*“. Jejich hlavní náplní bylo konzumování různých dezinformačních webů a nepodložených, dost často také vymyšlených a zkreslených informací, o preventivních opatřeních a očkováních zaváděných v covidové pandemii. Jejich hlavním cílem bylo právě napadání těchto opatření a šíření zkreslených informací pomocí internetu, doprovázené stávkami a protesty. Podobné reakce přicházejí i s příchodem ukrajinských uprchlíků od začátku rusko-ukrajinského konfliktu. Kdy napadají jak samotné uprchlíky, tak i výpomoc ze

strany Vlády České republiky a jiných organizací snažících se začlenit uprchlíky do normálního života na území ČR.

Ve třetí části práce se autorka věnovala problematice opatření ze strany Evropské unie a České republiky, včetně IT firem. Základem boje proti pravicovému extremismu je státem deklarovaná ochota bránit demokratické principy, na kterých je postaven. Cíl každé politiky bojující s pravicovým extremismem vychází z myšlenky, že účinnými preventivními a restriktivními prostředky nelze sice dosáhnout úplného odstranění tohoto problému, ale lze snížit jeho vliv na společnost. Priority, na které by se měla každá politika zaměřit, jsou koordinace protiextremistických postojů, zkvalitnění monitoringu, zapojování do mezinárodních spoluprací, zkvalitnění právních norem a provádění preventivních opatření ze strany orgánů demokratického státu a v neposlední řadě také kvalitní informovanost občanů.

Shrneme-li aktivitu extremistických skupin od začátku pandemie po současnost, je zřejmé, že aktivita pravicových extremistů na internetu je velmi široká a četná. Na internetu fungují různá hnutí, organizace či ideologie. Internet jim poskytuje dokonalý nástroj na šíření jejich názorů, verbování nových členů, vzájemnou komunikaci či zisk financí z prodeje propagandistických materiálů.

Seznam použité literatury

- ALLPORT, Gordon W. O Povaze předsudků. 2004. ISBN 80-7260-125-3.
- ARON, R. Demokracie a totalitarismus. 1993. ISBN: 80-7108-064-0.
- ASTL, M. Krajiní pravice a krajiní levice v ČR. 2011. Praha: Grada. ISBN 80-7108-064-0.
- BACKES, Uwe a Eckhard JESSE. Politischer Extremismus in der Bundesrepublik. Deutschland: Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 1993.
- BACH, M. Dělnická strana. 2011. ISBN 978-80-247-3797-3.
- BACH, Marek. Dělnická strana. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita. Vedoucí práce PhDr. Josef Smolík, Ph.D.
- BASTL, M, Miroslav MAREŠ, Josef SMOLÍK a Petra VEJVODOVÁ. Krajiní pravice a krajiní levice v ČR. 2011. Grada. ISBN 978-80-247-3797-3.
- ČERNÝ, P. Politický extremismus a právo. 2005. Praha: Eurolex Bohemia ČR. ISBN 80-86861-84-4.
- DANICS, Štefan a Ladislava TEJCHMANOVÁ. Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. ISBN 978-80-7452-122-5.
- DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.
- DANICS, Štefan a Tomáš KAMÍN. Extremismus, rasismus a antisemitismus. 2., rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.
- DANICS, Štefan, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. Základy sociologie a politologie. 5. upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-878-5.
- DANICS, Štefan. Extremismus. Praha: Triton, 2003. Řešení krizových situací. ISBN 80-7254-454-3.
- HERCZEG, Jiří. Trestné činy z nenávisti: právní monografie. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9.

- CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-098-6.
- CHMELÍK, Jan. Symbolika extremistických hnutí. Praha: Armex, 2000. ISBN 80-86244-14-8.
- KOTLÁN, Pavel. Demokracie ve stínu: extremismus, terorismus, fašismus, komunismus. Ostrava: Institut vzdělávání Sokrates, 2003. ISBN 80-86572-07-2.
- MALÍŘ, Jiří a Pavel MAREK. Politické strany: vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861-2004. Brno: Doplněk, 2005. ISBN 80-7239-179-8.
- MAREŠ, M. Manuál pro policii ČR. Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti, vydalo Ministerstvo vnitra, 2006
- MAREŠ, Miroslav. Pravicový extremismus a radikalismus v ČR. [Brno]: Barrister & Principal, 2003. ISBN 80-86598-45-4.
- SCHMID, A. P. Radicalisation, De-Radicalisation, Courter-Radicalisation: A Conceptual Discussion and Literature Review. The Hague: The International Centre for Counter-Terrorism (ICCT), 2013
- SINAI, J. Radicalisation into extremism and terorism. Intelligencer: Journal of US Intelligence Studies, 2012 19 (2)
- VEGRICHTOVÁ, Barbora. Extremismus a společnost. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-665-1.
- ŽALOUDEK, Karel. Encyklopedie politiky. Praha: Libri, 1996. ISBN 80-85983-11-7.

Seznam internetových zdrojů

Advokátní online deník; V Policii ČR vznikne nový útvar pro boj s kyberkriminalitou a terorismem; Autor neznámí; 10. 6. 2022 [online] [cit. 2022-10-19] Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2022/06/10/v-policii-cr-vznikne-novy-utvar-pro-boj-s-kyberkriminalitou-a-terorismem/>

Archivovaná kopie. sprrsc.cz [online]. [cit. 2023-03-10]. 2016-04-14. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160414063016/http://sprrsc.cz/republikani-jsou-zpet/>

CZ.NIC; Seriál „Jak na internet“; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.jaknainternet.cz/page/1795/struktura-internetu/>

ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-127>

ČESKO. Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-153>

ČESKO. Zákon č. 154/1994 Sb., o bezpečnostní informační službě. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-154>

ČESKO. Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-181>

ČESKO. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>

ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 13. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Český rozhlas; U pomníku maršála Koněva došlo na výročí jeho narození ke sporům; Milena Štráfěldová; 28.12.2019; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/u-pomniku-marsala-koneva-doslo-na-vyroci-jeho-narozeni-ke-sporum-8111970>

Evropská Komise; Návrh na rozšíření seznamu „trestných činů EU“ o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti; 9.12.2021; [online] [cit. 2022-11-18] Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/tema/7064261.html>

Itnetwork.cz; Velké společnosti odsouhlasily pravidla EU pro hate speech; The Verge; 31.5.2016; [online] [cit. 2022-11-18] Dostupné z: <https://www.itnetwork.cz/zpravodajstvi/web/velke-spolecnosti-odsouhlasily-pravidla-eu-pro-hate-speech/?all-comments>

Jana Zemanová, Milan Kopp. Obec Lety nechala odstranit kámen instalovaný Národní stranou. Český rozhlas [online]. 16. 1. 2006 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/obec-lety-nechala-odstranit-kamen-instalovany-narodni-stranou_200601192019_mkopp

Kancelář veřejného ochránce práv; Ombucman veřejný ochránce práv; duben 2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/Letaky/Nenavistne-projevy.pdf>

Made for minds; Deutsche Welle; Německo a pravicový extremismus: Nová dimenze terorismu; 20.02.2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <https://www-dw-com.translate.google/en/germany-and-right-wing-extremism-the->

new-dimension-of-terrorism/a-52442936?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

MAREŠ, M.; Extremismus v ČR; In GABAL', P., GABAL'OVÁ, D., ZAHRADNÍKOVÁ, M.; Demokracie vs. Extremismus; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <https://adoc.pub/teoreticka-ast-vychova-k-aktivnimu-obanstvi-demokracie-versu.html>

MAZANCOVÁ, Hana. Minářovo hnutí či Slušní lidé. Vláda projedná návrhy na pozastavení činnosti a rozpuštění politických uskupení. Deník N [online]. 2022-01-24 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://denikn.cz/793738/minarovo-hnuti-ci-slusni-lide-vlada-projedna-navrhy-na-rozpusteni-a-zruseni-politicky-ch-uskupeni/>

Ministerstvo vnitra ČR; Prevence v oblasti pravicového extremismu; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <https://adoc.pub/prevence-v-oblasti-pravicoveho-extremismu.html>

Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky; Souhrnná situační zpráva za 1. pololetí roku 2022; [online] [cit. 2023-03-07] Dostupné z: [file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2022%20(5).pdf)

Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky; Zpráva o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2021; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: <file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zprava2021.pdf>

Ministerstvo vnitra; Odbor bezpečnostní politiky; Projevy extremismu a předsudečné nenávisti Souhrnná situační zpráva 1. pololetí roku 2020; 5. října 2020; [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Extremismus_-_Souhrnna_situacni_zprava_za_1_pololeti_2020.pdf

Národní a sociální fronta, o nás; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: <http://www.nacionaliste.org/o-nas>

Národní strana [online]. 2023 [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.narodni-strana.cz/>

Německé zákony o nenávistných projevech se týkají také zneužívání misogynů, soudních rozhodnutí; 15.06.2020; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: https://www.dw-com.translate.google/en/german-hate-speech-laws-also-cover-misogynist-abuse-court-rules/a-53819941?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc

Odbor bezpečnostní politiky; Ministerstvo vnitra České republiky: Co je extremismus; 25.11.2010 [online] [cit. 2022-10-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

Organisation for Cooperation and Security in Europe 2010; European Parliament; [online] [cit. 2022-10-19] Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI\(2021\)696190_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI(2021)696190_EN.pdf)

PANIZZA, F. Populism and the Mirror of Democracy. In Panizza, F.(ed.): Populism and the Mirror of Democracy. London – New York: Verso., 2005 [online] [cit. 2023-02-23] Dostupný z: https://books.google.dj/books?id=swBC1B35DbEC&printsec=frontcover&hl=fr&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Policie.cz; Antikonfliktní tým; [online] [cit 2022-10-19]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-khk-o-nas-clanky-antikonfliktni-tym.aspx> a <https://www.policie.cz/clanek/rspp-pp-cr-antikonfliktni-tymy-verbum-non-arma.aspx>

Pražské centrum primární prevence; témata rizikového chování; Centrum sociálních služeb Praha; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/rasismus-homofobie-extremismus.html>

Right-Wing Populism. EUROPIEN CENTER for POPULISM STUDIES [online]. Amerika: ECPS [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <https://www.populismstudies.org/Vocabulary/right-wing-populism/>

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2013, č. j. Pst 7/2013-27 [online] [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/stazeni->

dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2013/0007_0Pst_130_20130520084251
_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2013, sp. zn. Pst 4/2013
[online]. [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: [https://www.nssoud.cz/stazeni-
dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2013/0004_0Pst_130_20130517091744
_prevedeno.pdf](https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2013/0004_0Pst_130_20130517091744_prevedeno.pdf)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. srpna 2011, č. j. Pst 30/2011-
25 [online] [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: [https://www.nssoud.cz/stazeni-
dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2011/0030_0Pst_110_20110817102429
_prevedeno.pdf](https://www.nssoud.cz/stazeni-dokumentu?filepath=SOUDNI_VYKON/2011/0030_0Pst_110_20110817102429_prevedeno.pdf)

Slovník cizích slov; autor neznámí; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z:
<https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/anarchizmus-anarchismus>

SMIEŠKO, I.; Internet a trestné činy extrémismu; 2017; [online] [cit. 2022-10-17]
Dostupné z: <https://www.truni.sk/sites/default/files/uk/f000133.pdf>

SMOLÍK, J. Proces radikalizace v kontextu terorismu. In: Bezpečnostné fórum.
Sborník vědeckých prací [online]. Banská Bystrica: Interpolis, 2018, [cit. 2022-
03-04]. ISBN 978-80-972673-5-3. Dostupné z:
[https://www.researchgate.net/profile/JosefSmolik/publication/331320883_Proces
_radikalizace_v_kontextu_terorismu/links/5c73db3a92851c69503f499e/Proces-
radikalizace-v-kontextu-terorismu.pdf](https://www.researchgate.net/profile/JosefSmolik/publication/331320883_Proces_radikalizace_v_kontextu_terorismu/links/5c73db3a92851c69503f499e/Proces-radikalizace-v-kontextu-terorismu.pdf)

Sociologická encyklopedie; Pojem Nacionalismus; Nešpor R. Zdeněk; 21. 9.
2020; [online] [cit. 2022-10-15] Dostupné z:
<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Nacionalismus>

ŠKOLKAY, A. Populism in Central Eastern Europe. IWM Working Paper No. 1.,
2000 [online] [cit. 2023-02-23] Dostupný z: [https://files.iwm.at/uploads/jc-09-
11.pdf](https://files.iwm.at/uploads/jc-09-11.pdf)

TAUCHEN, J.; Prosazení vůdcovského principu ve státním aparátu Třetí říše;
Časopis pro právní vědu a praxi; 2007; Č. 2 [online] [cit. 2022-10-17] Dostupné
z:

https://www.academia.edu/2638076/Prosazen%C3%AD_v%C5%AFdcovsk%C3

%A9ho_principu_ve_st%C3%A1tn%C3%ADm_apar%C3%A1tu_T%C5%99et%C3%AD_%C5%99%C3%AD%C5%A1e

Xenofobie v ČR; Rexter.cz; Jurek Kamil; 21.08.2018; [online] [cit. 2022-10-15]
Dostupné z: https://www.rexter.cz/rubriky/politika/xenofobie-v-cr-priklady-a-definice_146.html

Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019; Ministerstvo vnitra České republiky [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: file:///C:/Users/elisk/Downloads/Zpr%C3%A1va_o_projevech_extremismu_a_p%C5%99edsude%C4%8Dn%C3%A9_nen%C3%A1visti_na_%C3%BAzem%C3%AD_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_v_roce_2019.pdf

Seznam tabulek

<u>Tabulka 1 MAREŠ, M.; Pravicový extremismus a radikalismus v ČR; str. 33; [cit. 2022-12-23]</u>	21
<u>Tabulka 2 Konkrétní výstupy činnosti OBSE proti hate crime; Organisation for Cooperation and Security in Europe 2010; European Parliament; str. 3; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/696190/EPRS_BRI(2021)6</u>	32
<u>Tabulka 3 Strategie boje proti extremismu; LANCER, I.; Ministerstvo vnitra ČR; powerpoint; [online] [cit. 2022-10-24] Dostupné z: https://www.mvcr.cz/webpm/soubor/extremismus-ppt.aspx</u>	37

Seznam obrázků

<u>Obrázek 1 Demontrace za patnáctiletého chlapce; Týden.cz; Red; 22.04.2012; [online] [cit. 2022-12-23] Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/breclav-vysla-proti-romum-stopa-nasilniku-ale-vede-na-slovensko_232078.html</u>	15
--	----

<u>Obrázek 2 Symbolika pravicového extremismu; Extremismus; MAREŠ, M.; 2006; [cit. 2022-12-23]</u>	17
<u>Obrázek 3 Příklad pravicového extremismu na internetovém blogu iDnes.cz; Jan Boettinger; 13.12.2008; [online] [cit. 2022-10-12] Dostupné z: https://boettinger.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=61503</u>	24
<u>Obrázek 4 Prohlášení premiéra Petra Fialy o zrušení covidových restrikcí, kurzy.cz, 3.2.2022, [online] [cit. 2023-02-14] Dostupné z: https://www.kurzy.cz/zpravy/632629-covid-19-vlada-planuje-zrusit-vetsinu-restrikci/</u>	28
<u>Obrázek 5 Reakce v diskuzním fóru na prohlášení premiéra Fialy, kurzy.cz, 3.2.2022, [online] [cit. 2023-02-14] Dostupné z: https://www.kurzy.cz/nazory/A-P-T-47441-PR-1546775/</u>	28
<u>Obrázek 6 Ukázka kritiky a boje proti očkování; Hlídací pes. org; -pes-; 05.01.2021; [online] [cit. 2022-10-14] Dostupné z: https://hlidacipes.org/covidove-dilema-krajni-pravice-jak-soucasne-ockovat-a-neprijit-o-volice-keri-ve-vakcine-vidi-zlo/</u>	28
<u>Obrázek 7 Stop skryté diskriminaci neočkovaných; Hospodářské noviny; archiv; Kristýna Matějková; 09.06.2022; [online] [cit. 2022-10-14] Dostupné z: https://archiv.hn.cz/c1-67080250-covid-zmenil-cesky-extremismus-nejvice-projevu-nenavisti-bylo-nove-vuci-zidum</u>	29